

Voortgangsrapportage II 2020

Gemeente Groningen

Inhoudsopgave

Inleiding	- 2 -
Stand van zaken	- 3 -
Effecten als gevolg van corona	- 10 -
Programma's	- 12 -
Programma 1. Werk en inkomen	- 12 -
Programma 2 Economie en werkgelegenheid	- 19 -
Programma 3 Onderwijs.....	- 21 -
Programma 4 Welzijn gezondheid en zorg.....	- 23 -
Programma 5 Sport en bewegen.....	- 27 -
Programma 6 Cultuur	- 30 -
Programma 7 Verkeer	- 33 -
Programma 8 Wonen	- 38 -
Programma 9 Kwaliteit van de leefomgeving	- 40 -
Programma 10 Veiligheid	- 43 -
Programma 11 Dienstverlening.....	- 46 -
Programma 12 College van burgemeester en wethouders, raad en gebiedsgericht werken.....	- 47 -
Programma 13 Algemene inkomsten en post onvoorzien.....	- 49 -
Programma 14 Overhead en ondersteuning organisatie.....	- 52 -
Paragrafen	- 54 -
Overige aandachtspunten	- 56 -

Inleiding

In deze tweede voortgangsrapportage van de gemeente Groningen informeren wij u over de voortgang van de begroting en geven wij een prognose van het resultaat over 2020. De prognose is omgeven met meer onzekerheden dan voorgaande jaren vanwege de coronacrisis. Het effect van corona zal in deze rapportage op verschillende plekken naar voren komen, maar gezien de grote impact is er ook een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de effecten als gevolg van de coronacrisis.

De voortgangsrapportage heeft de functie van (bij)sturingsinstrument en het verstrekken van volledige, juiste en actuele informatie over de stand van zaken en voortgang van de begroting.

Leeswijzer

De voortgangsrapportage begint met een stand van zaken. Daarna volgt een afzonderlijk hoofdstuk over de effecten als gevolg van corona. In de programma's worden de verwachte afwijkingen per programma weergegeven zowel op uitvoering van beleidsdoelen als op de financiën. Daarna gaan we in op de stand van zaken rondom de paragrafen Integraal Gebiedsgericht Werken, Duurzaamheid en Bedrijfsvoering. Ook geven we de stand van zaken over de aanbevelingen van de rekenkamer, het personeel, eerder gedane toezeggingen en de stand van zaken van de hervormingen. Ten slotte geven we de rapportage met betrekking tot de klachtbehandeling van de ombudsman weer.

De afwijkingen in de uitvoering van beleidsdoelen lichten we toe en geven we aan door kleuren (stoplichtenrapportage). **Geel** betekent dat voor het behalen van de doelstelling bijsturing noodzakelijk is. **Rood** betekent dat het halen van de doelstelling vermoedelijk niet mogelijk is. De gerealiseerde doelstellingen worden hier niet gemeld. Daarnaast geven wij een toelichting op de verwachte financiële afwijkingen vanaf 250 duizend euro ten opzichte van de begroting en op bestuurlijk relevante afwijkingen. Dit betekent dat niet bij alle programma's toelichtingen zijn opgenomen.

Stand van zaken

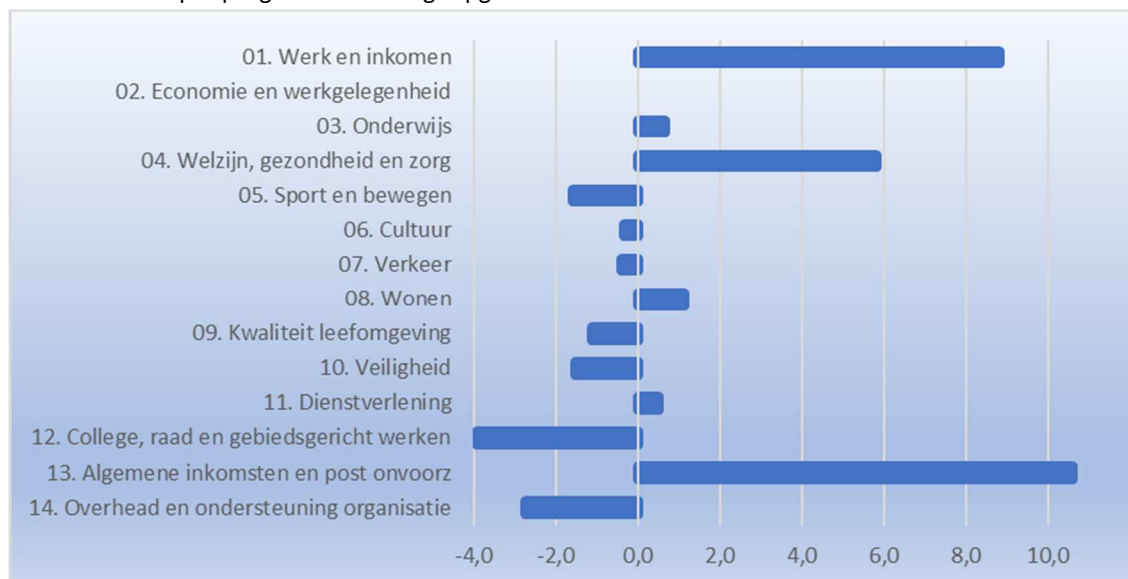
In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de prognose 2020 op basis van de gegevens die gepresenteerd worden in het hoofdstuk 'Programma's'.

Prognose resultaat bedraagt 15,9 miljoen euro voordelig ten opzichte van de begroting

Het verwachte voordeel ten opzichte van de begroting bedraagt 15,9 miljoen euro. Bij VGR 2020-I werd nog uitgegaan van een nadelig saldo van 8,5 miljoen euro. De grootste verschillen worden veroorzaakt door een betere inschatting van de corona-effecten, de compensatie van het rijk met betrekking tot de corona-effecten en effecten die bij VGR 2020-I nog niet bekend waren. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van begroting en VGR 2020-I nader toegelicht. Van het resultaat is 6,0 miljoen euro besteedbaar (zie toelichting verderop).

Het geraamde resultaat is vanuit voorzichtigheid opgebouwd. Wel hebben wij hierbij gestuurd een zo scherp mogelijke prognose. Hierdoor kan het zijn dat het uiteindelijke jaarresultaat bij de jaarrekening in positieve zin afwijkt.

Het resultaat is per programma als volgt opgebouwd:

Toelichting verschil ten opzichte van de VGR 2020-I

Bij de VGR 2020-I is een prognose afgegeven van een nadelig resultaat van 8,5 miljoen euro. De huidige prognose van de VGR 2020-II wijkt daar 24,3 miljoen euro voordelig van af. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Corona effecten (V 10,9 miljoen euro ten opzichte van VGR 2020-I) - Het effect is minder nadelig door compensatie vanuit het Rijk en meer inzicht in de daadwerkelijke effecten;
- Beschermd wonen (V 2,2 miljoen euro ten opzichte van VGR 2020-I) - Zie volgend onderdeel 'Toelichting op de prognose financieel';
- Gemeentefonds (V 5,7 miljoen euro ten opzichte van VGR 2020-I) - Zie volgend onderdeel 'Toelichting op de prognose financieel';
- Samenwerkingsverbanden (V 5,4 miljoen euro ten opzichte van VGR 2020-I) - Zie volgend onderdeel 'Toelichting op de prognose financieel'.

Prognose (Bedragen x 1.000 euro)	VGR 2020-I	VGR 2020-II
Resultaat	-8.460	15.881
Niet vrij besteedbaar resultaat	n.v.t.	-8.706
Inzet voor begroting 2021	n.v.t.	-1.140
Resultaat na correctie bestemmingen	-8.460	6.035

Toelichting op de prognose beleid

Er is een grote hoeveelheid beleidsafwijkingen waar te nemen. Dit aantal is meer dan in voorgaande jaren. Grootste oorzaak hiervan is de coronapandemie. Hierdoor zijn er diverse activiteiten vertraagd of stil komen te liggen. Dit heeft effect op de te behalen doelstellingen in dit jaar. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

Werk en inkomen

Er is een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen zichtbaar. Tot en met maart was dit nog vrij stabiel, maar sinds de coronacrisis is een stijging ingezet. Ook de uitstroom naar regulier werk vertraagt. Daarnaast zijn er momenteel minder vacatures.

Aantrekkelijke stad

Het aantal binnenstadbezoekers en het aantal overnachtingen ligt lager dan de doelstelling als gevolg van corona. Dit heeft direct effect op de ontvangsten van de toeristenbelasting, maar nog grotere neveneffecten op bijvoorbeeld de werkgelegenheid.

Sport en cultuur

De sport en cultuur sectoren zijn zwaar getroffen door het coronavirus. Het aantal bezoekers van de ijsbaan en zwembaden liggen lager dan de doelstelling vanwege sluiting en daarna het toelaten van een beperkt aantal bezoekers. De bezettingsgraden van de gymlokalen en sporthallen liggen lager doordat deze ruim 3 maanden gesloten waren. Ook het aantal bezoekers van culturele instelling zoals de Oosterpoort, Stadsschouwburg en het Groninger Museum liggen fors lager dan beoogd. Door forse beperkingen worden ook de doelstellingen in het aantal bezoekers van evenementen niet gehaald.

Verkeer

De haalbaarheid van de doelstellingen rondom het openbaar vervoer zijn onzeker. Het aantal reizigers is de afgelopen tijd fors gedaald. Met een slimme flexibele dienstregeling wordt een zo goed als mogelijk openbaar vervoer geboden. Ook de bezetting van de P+R terreinen ligt lager dan beoogd. In de maanden maart, april en mei is er nauwelijks bezetting geweest.

Toelichting op de prognose financieel

De grootste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting hebben betrekking op (voor een overzicht van alle afwijkingen wordt verwezen naar het onderdeel 'Specificatie onderdelen prognose' op pagina 9):

1. Gemeentefonds (V 8,9 miljoen euro) - Programma 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien

Het voordeel wordt veroorzaakt door:

- *Landelijke ontwikkelingen (V 4,0 miljoen euro):* als gevolg van toegenomen accres in circulaire na de meicirculaire 2019 waarop de begroting 2020 is gebaseerd. Daarnaast is er sprake van een grotere onderuitputting van het BTW compensatiefonds. Hier tegenover staat dat de uitkeringsfactor is gedaald. Ook is bij de septembercirculaire 2020 1,0 miljoen euro toegevoegd als coronacompensatie via het incidenteel schrappen van de opschalingskorting.
- *Plaatselijke ontwikkelingen (V 4,5 miljoen euro):* als gevolg van bijstellingen diverse maatstaven waaronder de maatstaf voor (OZB)belastingcapaciteit. Daarnaast ontvangen we 462 duizend euro voor de meerkosten voor het organiseren van verkiezingen als gevolg van corona.
- *Uitkeringen gemeentefonds 2019 (V 0,5 miljoen euro):* de uitkeringsfactor over 2019 wordt opwaarts bijgesteld. Deze stijging wordt veroorzaakt door onder andere een groter dan verwachte daling van het aantal bijstandsontvangers.

2. Samenwerkingsverband Werk in Zicht (V 3,6 miljoen euro) - Programma 1. Werk en inkomen

Werk in Zicht (WIZ) is een regionaal samenwerkingsverband voor de arbeidsmarktregio Groningen. Naast de al in de begroting 2020 beschikbare middelen is in de meicirculaire 2020 in totaal 3,0 miljoen euro aan extra middelen toegekend. De beschikbare gelden voor WIZ worden niet volledig in 2020 ingezet. Voor WIZ geldt voor diverse projecten dat ze meerjarig zijn en dat een deel van de middelen conform afspraken in de komende jaren ingezet gaat worden.

3. Samenwerkingsverband Maatschappelijke Opvang (V 2,3 miljoen euro) - Programma 4. Welzijn gezondheid en zorg

Van de beschikbare middelen vanuit 2019 (1,6 miljoen euro) zetten we vooralsnog 1,1 miljoen euro niet in. Daarnaast zijn in 2020 de subsidies 2019 voor OGGZ en regioactiviteiten (o.a. preventie verslaving) lager vastgesteld (1,2 miljoen euro). We hebbende de subsidies substantieel lager vastgesteld en afspraken gemaakt over hoe er vorm en inhoud gegeven kan worden aan de gevraagde activiteiten in 2020 en komende jaren.

4. Sociale Werkvoorziening (SW) (V 2,2 miljoen euro) - Programma 1. Werk en inkomen

Het voordeel wordt veroorzaakt door:

- *Subsidieresultaat sociale werkvoorziening (V 666 duizend euro):* De loonkosten SW laten een positieve afwijking zien door een verhoging van het SW-budget. Deze verhoging vanuit het Rijk is 470 duizend euro hoger dan de werkelijke loonindexatie. Daarnaast valt de uitstroom van de SW naar verwachting iets hoger uit dan begroot wat een voordeel oplevert van 302 duizend euro. Met enkele andere kleine verschillen brengt dit het positieve saldo van het subsidieresultaat SW op 666 duizend euro.
- *Resultaat Nieuw Beschut (NB) (V 91 duizend euro):* Door de coronacrisis is er minder instroom. We verwachten aan het eind van het jaar 105 medewerkers van de doelgroep Nieuw Beschut aan het werk te hebben in plaats van de eerder verwachtte 119 (quotum). Dit geeft een voordeel van 91 duizend op de personeelskosten.
- *Uitvoeringsresultaat sociale werkvoorziening SW en NB (V 1,4 miljoen euro):* Met name door de coronacrisis verwachten we 1,6 miljoen euro minder aan baten. Daarvoor ontvangen we een corona-compensatie van het Rijk van 2,2 miljoen euro. Daarbij verwachten we dit jaar per saldo 0,8 miljoen euro minder aan overige kosten te maken (hierbij is rekening gehouden met extra kosten als gevolg van corona). We willen het saldo (deels of geheel) inzetten voor het huren van extra bedrijfsruimte zodat, rekening houdend met de 1,5 meter maatregelen, de productie op peil kan blijven. Dit wordt nog nader onderzocht en over de inzet moeten we nog een besluit nemen.

5. Beschermd wonen (V 2,2 miljoen euro) - Programma 4. Welzijn gezondheid en zorg

We verwachten op Beschermd wonen een overschot van 2,2 miljoen euro (deel gemeente Groningen van het samenwerkingsverband). Het verwachte overschot is lager dan vorig jaar. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat we veronderstellen dat de groei in Beschermd Wonen zich zal voortzetten.

6. Onroerende Zaak Belasting (V 2,0 miljoen euro) - Programma 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien

We verwachten een meeropbrengst onroerende zaak belasting van 2 miljoen euro. Dit wordt met name verklaard doordat de economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad hoger uitvalt dan ten tijde van de berekening van de tarieven werd voorzien. Op dat moment waren de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond en voor het niet getaxeerde deel hebben we aannames gedaan.

7. Hervormingen (N 6,6 miljoen euro) - Diverse programma's

7.1 Bezuinigingen op de organisatie (nadeel 1,5 miljoen euro)

Voor de bezuinigingsmaatregelen op de organisatie verwachten wij in 2020 nog een incidenteel nadeel van 1,3 miljoen euro omdat interne reorganisaties in de uitvoering meer tijd vragen dan gepland. Daarnaast verwachten wij dat de taakstelling inleenkrachten voor 500 duizend euro niet gerealiseerd kan worden. Dit voordeel is op een minder grote omvang van toepassing dan aanvankelijk verondersteld. Ter dekking van deze nadelen voegen we de incidentele vrijval op het weglekbudget toe van 308 duizend euro. We hebben een jaarlijks budget beschikbaar voor het opvangen van bezuinigingen die weglekken via de doorrekening naar lagere tarieven. Dat budget hebben we dit jaar niet nodig.

7.2 Hervormingen begroting 2020 (nadeel 5,0 miljoen euro)

In de begroting 2020 is een aantal hervormingsmaatregelen vastgesteld die dit jaar niet realiseerbaar blijken. Het gaat om een totaalbedrag van 5,0 miljoen euro aan diverse maatregelen. Zie hoofdstuk Hervormingen voor een uitgebreidere toelichting.

7.3 Restwaarde maatschappelijk vastgoed (nadeel 109 duizend euro)

De taakstelling invoering restwaarde maatschappelijk vastgoed bedroeg 1,2 miljoen euro. Uit een recentere doorrekening voor de komende jaren blijkt dat van deze post 109 duizend euro niet gerealiseerd kan worden als gevolg van de vernieuwde restwaardebepaling.

Besteedbaar resultaat bedraagt 6,0 miljoen euro

Het verwacht besteedbare resultaat bedraagt 6,0 miljoen euro voordelig. Dit is het resultaat dat overblijft na aftrek van de bestemmingsvoorstellen op basis van het actuele 'Kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming'. In het besteedbaar bedrag wordt rekening gehouden met inzet van 1,1 miljoen euro voor doorlopende uitvoeringskosten door een grote instroom in de bijstand in de ontwerpbegroting 2021.

Prognose VGR 2020-II (Bedragen x 1,0 miljoen euro)	
Prognose resultaat	15,9
Evenementen: 75 jaar vrijheid	-0,1
Incidentele middelen gemeentefonds	-0,5
Meerjarige projecten	0,8
Onderwijshuisvesting	-0,6
Samenwerkingsverband - Jeugd	-1,8
Samenwerkingsverband - MO	-2,3
Samenwerkingsverband - WIZ	-3,6
Stedelijk Investerings Fonds	-0,6
<i>Begroting 2021:</i>	
Uitvoeringskosten Inkomensdienstverlening	-1,1
Prognose besteedbaar resultaat	6,0*

* Toelichting:

- In het besteedbaar resultaat is het bedrag van 1,0 miljoen euro voor incidenteel vervallen opschalingskorting 2020 opgenomen. Dit bedrag is bedoeld voor compensatie van corona effecten.
- Indien het nog op te maken voorstel voor het huren van extra bedrijfsruimte voor sociale werkvoorziening wordt aangenomen zal het besteedbare resultaat naar verwachting met 1,4 miljoen euro dalen naar 4,6 miljoen euro.
- In de begroting 2021 is rekening gehouden met 1,3 miljoen euro uit het rekeningresultaat 2020 om uitkeringsgerechtigden te ondersteunen in de stap naar ander werk. Dit bedrag is nog niet ontvangen (hierover volgt naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 meer informatie) en is nog niet in het resultaat en besteedbaar resultaat verwerkt.

Structurele resultaten

Van de gemelde afwijkingen is per saldo 3,5 miljoen euro structureel nadelig resultaat. De structurele resultaten zijn:

- Hervormingen (N 2,6 miljoen euro)
- ICT (N 0,8 miljoen euro)
- Inkomen – Wet kinderopvang (V 0,1 miljoen euro)
- Inkomen – Individuele inkomensvoetstuk (N 0,2 miljoen euro)
- Onroerende Zaak Belasting (V 1,0 miljoen euro)
- Sport – energiekosten (N 0,3 miljoen euro)
- Treasury (N 0,2 miljoen euro)
- Stichting Wij (N 0,4 miljoen euro)
- Overige kleinere posten (N 0,1 miljoen euro)

De structurele voordelen zijn in het meerjarenbeeld opgenomen. Bij de conceptbegroting 2021 wordt 2,6 miljoen euro ingezet uit het voordeel op het BTW Compensatiefonds en uit de hogere baten OZB om de hervormingsmaatregel leniger en flexibeler begroten van 5 miljoen euro voor een deel in te vullen. De structurele nadelen zijn aangeleverd als knelpunt voor begroting 2021 of al in het meerjarenbeeld verwerkt.

Risico's en onzekerheden ten aanzien van de prognose

De belangrijkste onzekerheid zit in de ontwikkelingen als gevolg van corona. Ook de komende maanden kan dit nog een effect hebben op de financiële resultaten. Naast corona zijn er nog een aantal risico's en onzekerheden aan te geven die van invloed kunnen zijn op het daadwerkelijke resultaat. Die worden hierna toegelicht.

GGD

Vooralsnog meldt de GGD een nadelig effect van 0,9 miljoen euro op de reguliere exploitatie als gevolg van de coronacrisis. De verwachting is dat het Rijk de verwachte tekorten zal compenseren en dat dit vooralsnog geen nadelig effect zal hebben op de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling PG&Z.

Invulling taakstelling CNNN

In de begroting 2020 is een incidentele bezuiniging "superdividend" van CNNN geraamd van 1,125 miljoen euro. De dividenduitkering is niet reëel. Op dit moment is een alternatieve invulling in voorbereiding (verkoop Gronet en daaruit voortvloeiende boekwinst). Hierover moet nog bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden, waardoor sprake is van een risico.

Verbonden partijen

We verwachten dat een aantal verbonden partijen financieel een moeilijke tijd tegemoet gaan. Op dit moment kunnen we nog niet voldoende inschatten of dit zal leiden tot een financieel effect voor ons als organisatie, maar we zullen dit de komende periode blijven monitoren. Daar waar mogelijk betalingsproblemen ontstaan bij vorderingen op de verbonden partijen hebben we dit wel meegenomen in onze inschatting van oninbaarheid van vorderingen.

Zorgkosten (Wmo, Beschermd Wonen, Maatschappelijke opvang, LVV, Jeugdzorg)

Het ministerie van VWS en de VNG hebben afspraken gemaakt om de continuïteit van zorg tijdens en na de coronacrisis te waarborgen. De meerkosten van zorgaanbieders en de vraaguitval als gevolg van de coronacrisis worden gecompenseerd. Het Rijk heeft toegezegd de meerkosten te compenseren. De omzetcompensatie vindt plaats vanuit het reguliere zorgbudgetten van gemeenten. De VNG en het Rijk zijn ook in gesprek over de financiële effecten na de eerste fase van de coronacrisis (kosten van inhaalzorg en extra zorg). Op dit moment loopt een landelijk onderzoek om de omvang hiervan te bepalen. De compensatie door het Rijk van de meerkosten, de kosten van inhaalzorg en extra zorg zal plaatsvinden via de algemene uitkering en betreffende decentralisatie-uitkeringen en aan de hand van onderliggende verdeelsleutels. Hier zit voor ons als gemeente nog een mogelijk risico in. Vooralsnog gaan we er echter van uit dat de extra kosten als gevolg van corona gedekt worden door het Rijk.

De prognose bij jeugd is omgeven met een aantal onzekerheden en risico's ten aanzien van de realisatie van een aantal taakstellingen, de effecten van corona op de zorgvraag en de mate waarin deze gedekt worden door het Rijk. Daarom moet bij de prognose van jeugd zorgkosten rekening gehouden worden met een bandbreedte van plus of min 2,5 miljoen euro. Voorts zijn er ten aanzien van beschermd wonen naast aannames over aantallen cliënten ook aannames over verzilvering en gemiddelde indicatiewaarde gedaan. Gezien het grote volume aan geld van Beschermd Wonen moet bij de prognose rekening gehouden worden met een bandbreedte van plus of min 1,3 miljoen euro.

Overige ontwikkelingen

Naast de vermelde (financiële) afwijkingen, risico's en onzekerheden is er een aantal ontwikkelingen aan te geven ten aanzien van de prognose.

Culturele instellingen

De cultuursector is zwaar getroffen als gevolg van de coronacrisis. Middels raadsvoorstel "Steunpakket COVID-19 Cultuur" is besloten extra ondersteuning in te zetten voor lokale culturele instellingen die niet in aanmerking komen voor landelijke ondersteuning. Het gaat om 26 instellingen die meerjarig worden gesubsidieerd uit de cultuurnota, het budget talent en vernieuwing en cultuurbudgetten Haren en Ten Boer.

Daarnaast is budget beschikbaar gesteld voor cofinanciering voor de landelijke Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 voor SPOT, Forum Groningen, Groninger Museum, Vera, Simplon en Grand Futura. In totaal is 1,4 miljoen euro aan cofinanciering beschikbaar gesteld. We verwachten dit te dekken uit de bijdrage voor lokale culturele voorzieningen uit het landelijke Compensatiepakket.

Grondexploitaties

De effecten van de coronacrisis op onze grondexploitaties zijn op dit moment nog niet inzichtelijk. Wel wordt landelijk ingeschat dat er vertraging in bouwproductie en uitgifte van kavels op zal gaan treden. De termijn waarop dit zal gebeuren en de omvang hiervan zijn nog onduidelijk. Intussen is uw raad wel al geïnformeerd over een positief resultaat van 2,0 miljoen bij

bedrijventerrein Westpoort (zie de resultaten herzieningen grondexploitaties 2019) en een vrijval van 2,1 miljoen euro op de verliesvoorziening voor de ALO locatie (zie paragraaf grondbeleid begroting 2021). Inmiddels is ook een aantal nadelen op grondexploitaties geconstateerd. Aangezien de jaarlijkse herziening van grondexploitaties kan leiden tot een resultaat op grondzaken is voor dit onderdeel nog geen prognose opgenomen in het verwachte resultaat.

Bijsturing vertaald in begrotingswijzigingen

Bij de tweede ronde van begrotingswijzigingen (VGR 2020-II) zijn geen bijsturingsmaatregelen voorgesteld.

Specificatie onderdelen prognose

De belangrijkste afwijkende onderdelen van de prognose zijn (nadere toelichting vindt u de financiële toelichting bij de programma's):

Onderdelen (Bedragen x 1,0 miljoen euro)	VGR 2020-I	VGR 2020-II
Afval	-0,5	-0,4
Belastingen	-1,0	-0,6
Beschermd wonen	0,0	2,2
BUIG	0,0	1,7
Computers onderwijs	0,0	-0,1
Cultuur	-1,0	0,0
Dividend	-0,3	-0,1
Evenementen & precario	-0,5	-0,5
Facilitair	0,0	0,2
Fietsmaatregelen	0,0	-0,5
Gemeentefonds	3,2	8,9
Gezondheidsbeleid	0,0	0,2
Handhaving	-0,3	0,0
Hervormingen	-2,4	-6,6
ICT	-0,8	0,0
Inkomen - bijz. bijstand	-0,2	-0,3
Inkomen - Ind. Inkomens toeslag	-0,2	-0,2
Inkomen - schuldhulpverlening	-0,4	-0,3
Intensiveringen	0,3	1,7
Jeugd	0,0	-1,8
Meerjarige projecten	0,0	-0,8
Onderhoud openbare ruimte	0,5	0,0
Onderwijshuisvesting	0,6	0,6
Onroerende Zaak Belasting	2,0	2,0
Overig	-3,2	0,2
Parkeren	-4,0	-0,3
Participatie	0,3	0,3
Riool- & afvalstoffenheffing	-0,5	-0,2
Samenwerkingsverband - Jeugd	0,0	1,8
Samenwerkingsverband - MO	0,0	2,3
Samenwerkingsverband - WIZ	2,3	3,6
SIF	0,0	0,6
Sociale Werkvoorziening	-1,5	2,2
Sport	-1,4	-1,0
SPUK	-0,2	-0,6
TOZO	0,0	1,6
Treasury	0,3	0,5
Veiligheidsregio	-0,1	-1,1
Voedselbank en sekswerkers	0,0	-0,2
Voorziening APPA	0,0	-0,9
WIJ	0,0	-0,4
WMO	0,0	1,7
Wonen	0,5	0,5
Eindtotaal	-8,5	15,9

Effecten als gevolg van corona

Zoals eerder gemeld lopen de effecten als gevolg van corona als een rode draad door allerlei afwijkingen heen. Ten opzichte van VGR 2020-I is er meer bekend over de effecten en de compensatie vanuit het Rijk. Het corona effect is minder nadelig door compensatie vanuit het Rijk en meer inzicht in de daadwerkelijke financiële effecten. Bij VGR 2020-I was nog maar op een beperkt aantal onderdelen bekend dat er compensatie zou komen vanuit het Rijk. Op basis van de huidige informatie ontstaat hieruit het volgende financieel effect ten opzichte van VGR 2020-I.

Prognose (Bedragen x 1.000 euro)	VGR 2020-I	VGR 2020-II
Corona effecten	-12.805	-1.827
Overige effecten	4.345	17.708
Resultaat	-8.460	15.881

De corona effecten zijn op onderstaande onderdelen terug te vinden. Hierbij wordt in de laatste kolom aangegeven in welk deelprogramma het effect wordt toegelicht. Sommige onderdelen zijn niet bij de programma's toegelicht. Deze onderdelen worden onder de tabel kort toegelicht en aangeduid met een T in de laatste kolom.

Onderdelen (Bedragen x 1,0 miljoen euro)	Corona effect	Compensatie	Netto effect	Programma of toelichting
Afval Zakelijke dienstverlening	-0,4		-0,4	9.1
Logiesbelasting	-1,1	0,6	-0,5	13.1
Buurt- & dorps huizen	-0,3	0,3	0,0	T
Computers onderwijs	-0,1		-0,1	3.1
Cultuur	-2,0	2,0	0,0	6.1
Evenementen & precario	-0,9	0,4	-0,5	6.1 + 10.1
Facilitair	-0,5		-0,5	14.1
Fietsmaatregelen	-0,5		-0,5	9.1
GF – opschalingskorting & verkiezingen	-0,2	1,5	1,5	13.1
Handhaving	-0,8	0,8	0,0	T
ICT	-0,2		-0,2	T
Inkomen - bijz. bijstand	-0,3		-0,3	1.2
Inkomen - schuldhulpverlening	-0,3		-0,3	1.2
Intensivering Basisbaan	0,4		0,4	1.1
Kinderopvang	-0,2	0,2	0,0	T
Overig	-0,4		-0,4	T
Parkeren	-3,0	2,8	-0,3	7.4
Projecten Stadsontwikkeling	-0,5		-0,5	14.1
SIF - wijkvernieuwing	0,6		0,6	8.4
Sociale Werkvoorziening	-1,7	2,2	0,5	1.1
Sport	-1,7	0,6	-1,1	5.1
TOZO	-1,0	2,6	1,6	1.2 + T
Voedselbank en sekswerkers	-0,2		-0,2	T
Debiteuren vorderingen	-0,5		-0,5	14.1
WMO	-4,7	4,7	0,0	4.2
Woonboot Opvang Vreemdelingen	-0,7	0,7	0,0	T
Eindtotaal	-21,2	19,4	-1,8	

Buurt- & dorpshuizen

Voor buurt- en dorpshuizen is in 2020 landelijk een bedrag van 17 miljoen euro beschikbaar gesteld (o.a. kwijtschelden huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen). Voor de gemeente Groningen betreft dit een bedrag van 276 duizend euro.

Handhaving

Het kabinet stelt 50 miljoen euro voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van de coronamaatregelen; onder andere de extra inzet van boa's en extra verkeersmaatregelen. Voor de gemeente Groningen betreft dit een bedrag van 768 duizend euro.

ICT

Dit betreft extra verstrekkingen ICT-middelen zoals laptops i.v.m. het thuiswerken. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt door MS-teams te laten ondersteunen bij het thuiswerken. In totaal betreft dit 174 duizend euro die naar verwachting structureel zijn aan te duiden.

Kinderopvang

Vergoeding van eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peutersaanbod, Sociaal Medische Indicatie en Voorschoolse Educatie. De Rijksbijdrage is gelijk aan die van de te verwachte te betalen vergoedingen.

Overig

Dit betreffen diverse kosten en maatregelen die zijn genomen. Voorbeelden hiervan zijn: minder registraties niet ingezetenen (o.a. seizoenarbeiders), verkeersregelaars op de kinderboerderij, lagere verkoop van brandstoffen en veiligheidsvoorzieningen in de binnenstad. Per onderdeel betreft dit een bedrag van maximaal 100 duizend euro.

Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)

Naast de uitvoeringskosten voor Tozo (zie financiële toelichting op deelprogramma 1.2) loopt de geldstroom van Tozo zelf ook via de gemeente. De vanuit TOZO 1 en 2 verstrekte uitkeringen levensonderhoud en bedrijfskredieten worden voor 100% vergoed door het Rijk. Dit betreft voorlopig een bedrag van 23,6 miljoen euro, maar geeft per saldo geen resultaat.

Voedselbank en sekswerkers

Door de corona crisis zijn er vanuit reguliere budgetten bijdragen geleverd voor onder meer voedselbank en tijdelijke ondersteuning sexwerkers.

Woonboot Opvang Vreemdelingen

Om aan de coronaregels te kunnen voldoen wordt vanaf 1 maart tot 1 oktober een extra woonboot gehuurd. Het ministerie VWS heeft de toezegging gedaan om de 1e periode te vergoeden, voor de 2e periode loopt nog een aanvraag. We hebben dit vooruitlopend op de toezegging budgetneutraal verwerkt.

Structurele effecten vanuit corona

Vanuit de corona crisis is nog maar zeer beperkt een structureel financieel effect aan te geven. Alleen bij de ICT kosten zien we structureel hogere lasten ontstaan ten aanzien van de voorzieningen die hiervoor nodig zijn. Er zijn momenteel nog geen structurele voordelen zichtbaar in het resultaat die vanuit de corona crisis zijn ontstaan.

Programma's

Programma 1. Werk en inkomen

Deelprogramma 1.1 Werk en activering

Effect indicator(en)	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal bijstandsuitkeringen	9.950	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.1: Werk en activering

Aantal bijstandsuitkeringen	De stand op 1 juli was 10.357. In de begroting gingen we uit van een lichte stijging (9.950). We zagen t/m maart een vrij stabiele situatie rond het streefaantal, maar nu een stijging (Corona).
-----------------------------	---

1.1.1 Regionaal arbeidsmarktbeleid

Prestatie indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal plaatsingen	850	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.1: Werk en activering

Beleidsveld 1.1.1: Regionaal arbeidsmarktbeleid

Aantal plaatsingen door de brancheteams	Op 1 juli 2020 waren er 120 plaatsingen. Door de mismatch en de gevolgen van de corona-crisis gaan we deze doelstelling niet halen.
---	---

1.1.2 Werk

Prestatie indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal personen dat uitstroomt naar regulier werk	1.200	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.1: Werk en activering

Beleidsveld 1.1.2: Werk

Uitstroom naar regulier werk	Tot en met het tweede kwartaal hebben we een uitstroom van 284 mensen. (Vorig jaar lag de uitstroom naar werk na het tweede kwartaal op 348). De doelstelling van 1200 zal naar alle waarschijnlijkheid niet gehaald worden. Reden hiervoor is de corona-crisis. Veel mensen verliezen hun baan. Hierdoor stijgt niet alleen de instroom, maar dalen ook de uitstroomkansen. Er zijn minder beschikbare vacatures. De verwachting is wel dat in het laatste kwartaal van dit jaar het aantal plaatsingen toe zal nemen. Reden hiervoor is dat de kwaliteit van het bestand door de nieuwe instroom toe zal nemen. In de maand juli zijn de eerste tekenen zichtbaar
------------------------------	---

van deze toename. Daarnaast is de verwachting ook dat het aantal vacatures in het laatste kwartaal weer zal groeien.
 Nb: Er is sprake van een administratieve achterstand in dit cijfer dus de aantallen stijgen nog licht.

1.1.3 Maatschappelijke participatie

Prestatie indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal mensen dat actief is op een Participatiebaan	-	
Aantal beschutte werkplekken nieuw (Participatiewet)	118	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.1: Werk en activering		
Beleidsveld 1.1.3: Maatschappelijke participatie		
Aantal mensen dat actief is op een Participatiebaan		Jaardoel wordt sinds 2018 niet meer opgenomen. De aantallen zijn geen doel op zich. Eind juni 2020 zaten er 344 personen op een Participatiebaan tegenover eind juni 2019 503 personen. Er is sprake van een daling om verschillende redenen: <ul style="list-style-type: none"> • Minder aanmeldingen in corona- tijd; • Meer voltooide plaatsingen, dus beëindigingen, dan nieuwe instroom. Naast de uitwerking van de doorontwikkeling van de P-baan werken we aan een nieuwe pr- actie om nieuwe P-baners te interesseren. Daarmee zetten we in om zo spoedig mogelijk nieuwe mensen op een P-baan te plaatsen en een opgaande lijn te realiseren, bijvoorbeeld door nieuwe doelgroep statushouders aan te trekken.
Aantal beschutte werkplekken nieuw		Bij nieuw beschut hebben we te maken met een taakstelling vanuit het Rijk van 118 werkplekken eind 2020. Eind juni waren er 93 medewerkers op een nieuw beschutte werkplek werkzaam. Ondanks de corona-crisis verwachten we eind van het jaar toch 105 medewerkers geplaatst te hebben. Momenteel staan er 11 mensen met een Nieuw Beschut indicatie op de wachtlijst. We verwachten ook nog een aantal nieuwe aanmeldingen.

Deelprogramma 1.2 Inkomen en armoedeverlichting

Effectindicator(en)	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal bijstandsuitkeringen	9.950	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.2: Inkomen en armoedeverlichting		
Aantal bijstandsuitkeringen		De stand op 1 juli was 10.357. In de begroting gingen we uit van een lichte stijging (9.950). We zagen t/m maart een vrij stabiele situatie rond het streefaantal, maar nu in verband met Corona zien we een stijging

1.2.2 Armoede- en minimabeleid

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal verstrekte individuele inkomenstoeslagen (voorheen langdurigheidstoeslagen)	Stijging	
Aantal ondersteuningscontacten dat tot stand komt binnen de projecten/overige activiteiten van het armoedebeleid	Stijging	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.2: Inkomen en armoedeverlichting Beleidsveld 1.2.2: Armoede en minimabeleid

Aantal verstrekte individuele inkomenstoeslagen (voorheen langdurigheidstoeslagen)		In het eerste half jaar zijn 3.806 verstrekkingen gedaan. Dit is ongeveer gelijk aan het eerste half jaar van 2019 (3.800). Net als bij de verstrekkingen van witgoed lijken we een stagnatie in de stijging van de afgelopen jaren te zien (3.514 in 2018 en 3.077 in 2017). We gaan onderzoeken waarom de aanvragen stagneren. In de begroting hadden we aangegeven dat we verwachten dat er een stijging zou zijn. We hebben dit jaar hierdoor een financieel tekort van 180 duizend euro.
Aantal ondersteuningscontacten dat tot stand komt binnen de projecten/overige activiteiten van het armoedebeleid		We zien in het algemeen een stijging, zoals in voorafgaande jaren. Tegelijkertijd is er vanwege de corona een daling te zien, bijvoorbeeld bij het Jeugdfonds S&C. Dit fonds voorziet in (groeps)activiteiten voor kinderen welke door Corona geen doorgang vinden Of we dit in de rest van 2020 gaan inhalen is de vraag.

1.2.3 Handhaving

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal beëindigde uitkeringen (controle aan de achterkant)	Constant ten opzichte van 2019	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 1.2: Inkomen en armoedeverlichting Beleidsveld 1.2.3: Handhaving

Aantal beëindigde uitkeringen (controle aan de achterkant)		Het jaardoel is 180. Tot nu toe zijn 65 uitkeringen beëindigd. Met dit aantal lopen we achter. Door de corona-crisis wordt de handhaving bemoeilijkt, onder andere door het niet kunnen afleggen van huisbezoeken. Daarom zal het aantal opgelegde beëindigingen lager liggen dan voorzien.
--	--	---

1.2.4 Schuldhelpverlening

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal aanmeldingen schuldhelpverlening	2.000	
Aantal inschrijvingen schuldregeling	500	
Aantal klanten in budgetbeheer	2.950	
Aantal aanvragen sociale kredieten	400	

Deelprogramma 1.2: Inkomen en armoedeverlichting

Beleidsveld 1.2.4: Schuldhulpverlening

<p>Aantal aanmeldingen schuldhulpverlening</p>		<p>Jaardoel is 2.000. Het aantal aanmeldingen in het eerste halfjaar bedroeg 1.277. Vorig jaar en begin 2020 was reeds sprake van een aanmerkelijke toename van aanmeldingen voor schuldhulp. Sinds de corona-crisis is er wel een kleine terugloop in het aantal aanmeldingen (50) ten opzichte van het eerste halfjaar 2019. Dit komt doordat de GKB (tijdelijk) geen open inloop heeft maar alles digitaal, telefonisch of op afspraak afhandelt. Het jaardoel zal naar verwachting echter ruimschoots worden overschreden. We verwachten vanwege de corona-crisis in het vierde kwartaal meer aanmeldingen voor schuldhulp en bovendien meer urgente en verzwarende van financiële problemen, waardoor inzet van langdurige trajecten vaker nodig zal zijn.</p>
<p>Aantal inschrijvingen schuldregeling</p>		<p>Jaardoel is 500. Het aantal inschrijvingen in het eerste halfjaar bedroeg 208. Dit aantal ligt vanwege de corona-crisis iets achter op schema, omdat de afhandeling (digitaal en telefonisch) bewerklijker bleek. Het jaardoel zal naar verwachting worden behaald en misschien zelfs worden overschreden nu klanten weer meer op afspraak kunnen worden geholpen.</p>
<p>Aantal klanten in budgetbeheer</p>		<p>Jaardoel is 2.950. Het aantal klanten in budgetbeheer bedroeg in het eerste halfjaar 3.187. Dit aantal ligt hoger dan verwacht. Startgesprekken vinden inmiddels weer fysiek plaats en hierdoor is de opkomst van klanten bijna 100%. Het jaardoel zal naar verwachting worden overschreden. We verwachten dat de druk op dit onderdeel van de GKB steeds groter wordt, omdat de instroom van klanten in langdurige trajecten groter is dan de uitstroom.</p>
<p>Aantal aanvragen sociale kredieten</p>		<p>Jaardoel was 400. Het aantal aanvragen sociale kredieten bedroeg in het eerste halfjaar 307. Dit aantal ligt hoger dan het jaardoel. Dit komt onder andere door gerichte voorlichting en door het verstrekken van meer saneringskredieten om schulden op te lossen. Bijsturing op dit onderdeel is vanwege de geringe extra capaciteit die de afhandeling van deze aanvragen vergt vooralsnog niet nodig.</p>

Financiële toelichting

Programma 1. Werk en inkomen					
(Bedragen x 1.000 euro)					
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020	
Lasten					
01.1 Werk en activering	68.680	76.388	70.836	5.552	
01.2 Inkomen en armoedeverlichting	200.148	197.155	220.830	-23.675	
Totaal lasten	268.828	273.543	291.666	-18.123	
Baten					
01.1 Werk en activering	17.478	17.478	18.200	722	
01.2 Inkomen en armoedeverlichting	157.414	152.785	178.983	26.198	
Totaal baten	174.892	170.263	197.183	26.920	
Reserve mutaties					
Totaal toevoegingen	0	0	0	0	
Totaal onttrekkingen	0	200	200	0	
Totaal Programma 1	-93.936	-103.080	-94.283	8.797	

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

1.1 Werk en activering	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	5.552	722	6.274

Resultaat sociale werkvoorziening (V 2,2 miljoen euro)

We verwachten per saldo een voordeel op het resultaat sociale werkvoorziening (SW) van 2,2 miljoen euro. Dit resultaat bestaat uit een subsidiecomponent SW, een component Nieuw Beschut (NB) en een uitvoeringscomponent (SW en NB).

Subsidieresultaat sociale werkvoorziening (V 666 duizend euro)

De loonkosten SW laten een positieve afwijking zien. Dit wordt veroorzaakt door een verhoging van het SW budget met ruim 1,0 miljoen euro. Deze verhoging is hoger dan de werkelijke loonindexatie van 630 duizend euro. Dit wordt veroorzaakt doordat de gemeente Groningen, ten opzichte van de landelijke aantallen, een hoger aantal SW medewerkers in dienst heeft (lagere uitstroom dan het landelijke gemiddelde). De uitstroom van de SW valt naar verwachting iets hoger uit dan begroot wat een voordeel oplevert van 302 duizend euro. Met enkele kleine andere verschillen brengt dit het positieve saldo van het subsidieresultaat SW op 666 duizend euro.

Resultaat Nieuw Beschut (V 91 duizend euro)

Ten opzichte van de begroting verwachten we een voordeel op het resultaat NB van 91 duizend euro. Door de coronacrisis is er minder instroom. We verwachten aan het eind van het jaar 105 medewerkers van de doelgroep NB aan het werk te hebben in plaats van de eerder verwachtte 119 (quotum). Dit geeft een voordeel op de personeelskosten.

Uitvoeringsresultaat sociale werkvoorziening SW en NB (V 1,4 miljoen euro).

Door de coronacrisis mist iederz dit jaar een groot deel van haar omzet. We verwachten 1,2 miljoen euro minder aan baten. Ook de omzet van de detacheringen blijft dit jaar achterop de begroting (nadeel van 410 duizend euro). Naar verwachting ontvangen we een corona-compensatie van het Rijk van 2,2 miljoen euro.

We verwachten dit jaar 1,0 miljoen euro minder aan overige kosten SW te maken. We zien dat de opleidingskosten en de reiskostenvergoedingen van de SW en de onderhoud- en energiekosten achter blijven op de begroting. Ook bij de ambtelijke salarislasten ontstaat een voordeel. Dit voordeel komt omdat nog niet alle sleutelfunctionarissen zijn vervangen en doordat een aantal vacatures wat langer hebben opengestaan dan verwacht.

Aan de andere kant hebben we extra uitvoeringskosten gemaakt vanwege corona. Door huur extra ruimte, extra voorzieningen, spatschermen e.d. en extra kosten inhuur (langere inhuur financial en extra corona begeleiders) gaan we uit van een extra kostenpost van 200 duizend euro. Deze kosten worden gedekt uit de corona compensatie. We willen dit

voordeel inzetten voor het huren van extra bedrijfsruimte zodat, rekening houdend met de 1,5 meter maatregelen, de productie op peil kan blijven. We moeten hierover nog een besluit nemen.

Participatiebudget (V 263 duizend euro)

De realisatie van de kosten voor trajecten/projecten blijven achter op de begroting. Het is lastig aan te geven in welke mate corona hier een rol speelt en of de kosten in het laatste kwartaal van 2020 juist hoger zullen zijn (inhaal effect). In onze prognose houden we wel rekening met extra kosten in het laatste kwartaal van 2020. Per saldo verwachten we 263 duizend euro minder uit te geven.

Programma Werk in Zicht (V 3,6 miljoen euro)

Werk in Zicht (WIZ) is een regionaal samenwerkingsverband voor de arbeidsmarktregio Groningen. Gemeente Groningen is centrumgemeente voor de regionale samenwerking en voor de subregio Centraal. Binnen dit samenwerkingsverband worden diverse projecten uitgevoerd.

In de meicirculaire 2020 is in totaal 3,0 miljoen euro aan extra middelen toegekend. Deze gelden worden niet volledig in 2020 ingezet. Voor WIZ geldt voor diverse projecten dat ze meerjarige zijn en dat een deel van de middelen conform afspraken in de komende jaren ingezet gaat worden (bijvoorbeeld het '1000-banen plan' en 'Perspectief op Werk').

Basisbaan (V 350 duizend euro)

Bij het opstellen van de begroting 2020 was het uitgangspunt dat het maximale aantal basisbanen begin 2020 gerealiseerd zou zijn. Het project heeft enige vertraging opgelopen. De eerste basisbanen zijn per 1 maart 2020 gestart. Vervolgens heeft het corona virus tot verdere vertraging geleid. Op dit moment zijn 13 mensen actief op een basisbaan. Dit aantal loopt in de loop van het jaar op. De vertraging heeft geleid tot een voordelige afwijking van 350 duizend euro. We komen op een later moment terug op hoe we hier mee willen omgaan.

Overige afwijkingen (N 139 duizend euro)

De overige afwijkingen tellen op tot een nadeel van 139 duizend euro.

1.2 Inkomensdienstverlening	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	- 23.675	26.198	2.523

BUIG (V 1,7 miljoen euro)

Het Rijk gaat in haar prognose voor 2020 uit van een flinke stijging van het aantal uitkeringen als gevolg van de corona-crisis. Het definitieve macrobudget BUIG dat met Prinsjesdag bekend is geworden leidt tot een budget voor de gemeente Groningen dat 8 miljoen euro hoger ligt dan het voorlopige budget dat de basis vormt voor de actuele begroting 2020. De toename van het aantal uitkeringen in Groningen valt tot nu toe erg mee. Hierdoor wordt er weliswaar meer geld aan bijstand uitgegeven maar op sommige onderdelen geven we ook minder geld uit. Bijvoorbeeld de kosten voor afspraakbanen en de loonkostensubsidie voor nieuw beschermt vallen lager uit, doordat dit jaar minder mensen worden geplaatst. Ook de uitgaven aan BBZ zijn lager dan begroot doordat zelfstandigen gebruik maken van de TOZO-regeling. De totale lasten zijn met 0,9 miljoen euro toegenomen.

In oktober 2019 was het beeld van de begroting 2020 al bijgesteld en gingen we ervan uit dat het tekort in 2020 al boven de grens van 12,5% zou liggen. Het realiseren van de doelstelling van het werkprogramma zou geen effect hebben op het financieel resultaat omdat de opbrengst teniet zou worden gedaan door een lagere uitkering uit het vangnet. Door de forse verbetering van het saldo (nadeel 13,9 miljoen euro i.p.v. nadeel 21 miljoen euro) komt het tekort onder de grens van 10% te liggen. Het lagere tekort werkt in eerste instantie vooral door in een lagere compensatie uit het vangnet maar leidt ook tot een voordelige afwijking van 1,7 miljoen euro ten opzichte van de actuele begroting 2020.

Schuldhelpverlening - uitvoeringskosten (N 327 duizend euro)

We zien sinds vorig jaar een aanmerkelijke toename van de aanvragen voor schuldhulp bij de Groninger Krediet Bank (GKB). Ondanks de rijksmaatregelen (die maar beperkt en niet iedereen helpen) voorzien we op termijn (tweede helft 2020 en volgend jaar) een grote toename aan hulpvragen, vermeerderd met de nieuwe gevallen vanwege de corona-crisis. Vaker dan nu zullen we in verband met de vergrote schuldenproblematiek langdurige schuldhulp-trajecten moeten inzetten.

Daarnaast zien we dat de Eurocoach voorziet in een grote en toenemende behoefte van jongeren in (dreigende) financiële problemen en hun hulpverleners. We verwachten in de tweede helft 2020 40% meer aanvragen en volgend jaar eveneens een toename van aanmeldingen van jongeren met grotere problematiek. Hieronder bevinden zich veel jonge statushouders. Ook verwachten we dat de wachttijden bij Budgetbeheer in de tweede helft 2020 gaan oplopen omdat er via Intake meer aanmeldingen komen voor langdurige schuldhulp-trajecten, waarbij budgetbeheer noodzakelijk is. Wij verwachten dat de groei in het aantal aanmeldingen rond de 30% zal bedragen.

Voor het voorkomen en oplossen van wachtlijsten en de dienstverlening aan meer cliënten in het kader van schuldhulpverlening is meer menskracht nodig. Wij hebben de totale extra inzet geprognoseerd op 327 duizend euro.

Bijzondere bijstand (N 290 duizend euro)

Het tekort op de bijzondere bijstand wordt enerzijds veroorzaakt door de hogere kosten voor beschermingsbewind (140 duizend euro), onder andere vanwege een groep klanten die onder de hardheidsclausule vallen en niet overgaan naar de GKB. Daarnaast verwachten wij binnen de bijzondere bijstand op een aantal componenten een verhoogd risico. Het betreft de componenten aanvullende bijstand <21 jaar, maaltijdvoorziening, woonkosten en huisraad en eventuele hulp bij achterstanden in het betalen van vaste lasten waarvoor normaal gesproken geen bijzondere bijstand aangevraagd wordt. Een inschatting maken van de risico's is lastig omdat de Bijzondere Bijstand een open-einde regeling is. Op grond van de stijging van het aantal aanvragen voor aanvullende bijstand <21 jaar over de periode maart t/m juni en een verwachte toename van het aantal bijstandsklanten prognosticeren wij een tekort van 250 duizend euro.

Aan de andere kant verwachten we net als in 2019 een voordeel van 100 duizend euro op vergoedingen in het kader van de Wet Kinderopvang.

Individuele inkomensvoorziening (N 180 duizend euro)

Er is sprake van een structureel tekort. Dit tekort houdt verband met het groeiend aantal deelnemers aan de regeling. Steeds meer mensen met een bijstandsuitkering zitten langer dan 5 jaar in de bijstand en voldoen daardoor aan de voorwaarden voor de regeling. Ook de verhoging van de AOW-/pensioengerechtigde leeftijd speelt een rol. De regeling wordt via de bel- en Wij-teams bovendien steeds bekender, ook bij mensen met een minimuminkomen anders dan een bijstandsuitkering.

Daarnaast wordt de uitkering aan personen die deze al eerder hebben ontvangen sinds 2018 ambtshalve verstrekt en niet meer op aanvraag. Dit leidt tot besparing op de uitvoeringskosten maar ook tot extra verstrekkingen. We verwachten in 2020 een overschrijding van 180 duizend euro.

Uitvoeringskosten Tozo (V 1,6 miljoen euro)

Er zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en gemeenten over de compensatie voor de uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo 1 en 2). Voor een afgegeven beschikking levensonderhoud en bedrijfskrediet wordt een vergoeding gehanteerd van respectievelijk 450 en 800 euro. Op basis van de beschikkingen die wij gaan afgeven in 2020 bedraagt de totale compensatie 2,6 miljoen euro. De uitvoeringskosten bedragen in 2020 1 miljoen euro. Een deel van het overschot nodig is om de doorlopende kosten van de TOZO regeling en de hogere uitvoeringskosten in 2021 te dekken.

Programma 2 Economie en werkgelegenheid

Deelprogramma 2.2 Aantrekkelijke stad

Effectindicator(en)	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal binnenstadbezoekers (in miljoenen)	21-24	
Aantal toeristische overnachtingen	>555.000	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 2.2: Aantrekkelijke stad		
Aantal binnenstadbezoekers		Door corona zijn er minder bezoekers. Op basis van bevindingen van bureau RMC weten we dat er fors minder bezoekers geweest zijn in de Nederlandse winkelstraten. In april zijn 76% minder bezoekers geteld. RMC telt in meerdere NL-steden, waaronder Groningen, en geeft een landelijk beeld. Een knelpunt is dat er geen betrouwbare metingen zijn verricht op stadsniveau. Bijsturing: Het corona-beleid van de gemeente is gericht op stimuleren binnenstadbezoek, spreiding van bezoekers over de stad en meer terrassen.
Aantal toeristische overnachtingen		Het gerapporteerde cijfer is op basis van de toeristenbelasting. Eind 2020 volgt het definitieve aantal overnachtingen in 2019. Eind 2021 hebben wij goed zicht op de effecten van corona op het aantal toeristische overnachtingen. Onze verwachting is dat het aantal overnachtingen lager is.

2.2.2 Bevorderen toerisme

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 2.2 Aantrekkelijke stad Beleidsveld 2.2.2 Bevorderen toerisme		
Aangepaste brugbediening in verband met corona		In verband met de maatregelen om het corona-virus te bestrijden is het vaarseizoen later opgestart en zijn in overeenstemming met de Provincie de brugbedientijden versoerd. Dit heeft geleid tot minder inhuur van brugwachters .

Financiële toelichting

Programma 2. Economie en werkgelegenheid				
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020
Lasten				
02.1 Groningen kennisstad	2.127	2.293	2.293	0
02.2 Aantrekkelijke stad	3.238	3.221	3.196	25
02.3 Bedrijvige stad	1.368	1.365	1.365	0
02.4 Overig econ en werkgelegenheid	22.341	22.537	22.537	0
Totaal lasten	29.074	29.416	29.391	25
Baten				
02.1 Groningen kennisstad	625	625	625	0
02.2 Aantrekkelijke stad	1.117	1.117	1.092	-25
02.3 Bedrijvige stad	24	24	24	0
02.4 Overig econ en werkgelegenheid	4.981	4.982	4.982	0
Totaal baten	6.747	6.748	6.723	-25
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	208	208	208	0
Totaal onttrekkingen	28.202	28.302	28.302	0
Totaal Programma 2	5.667	5.426	5.426	0

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

Wij verwachten geen financiële afwijkingen groter dan 250 duizend euro binnen dit programma.

Programma 3 Onderwijs

Deelprogramma 3.1 Onderwijskansen

3.1.5 Talentontwikkeling

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal deelnemers jonge onderzoekers	14.000	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 3.1: Onderwijskansen		
Beleidsveld 3.1.5: Talentontwikkeling		
Aantal deelnemers jonge onderzoekers		Door de corona-crisis zijn verschillende activiteiten niet doorgegaan (zoals activiteiten rondom Noorderzon). Er bestaat een reële kans dat het aantal deelnemers hierdoor lager zal zijn dan beoogd.

Deelprogramma 3.2 Voorkomen schooluitval

3.2.1 VSV en Leerplicht

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal voortijdige schoolverlaters	<2,3% (<250)	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 3.2: Voorkomen schooluitval		
Beleidsveld: 3.2.1 VSV en Leerplicht		
Aantal voortijdig schoolverlaters		De kans dat het aantal voortijdige schoolverlaters dit jaar onder de 2,3% uitkomt in de gemeente Groningen is klein. De oorzaak ligt in de corona-crisis. Omdat fysiek contact niet mogelijk is, is het bereiken van de jongeren om ondersteuning te bieden bij een vervolgstap erg moeilijk. Voor bijsturing van onze aanpak, zijn we afhankelijk van het landelijk (Corona) beleid.

Financiële toelichting

Programma 3. Onderwijs				
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020
Lasten				
03.1 Onderwijskansen	28.014	29.501	29.442	59
03.2 Voorkomen schooluitval	3.381	3.348	3.348	0
Totaal lasten	31.395	32.849	32.790	59
Baten				
03.1 Onderwijskansen	7.603	9.259	9.859	600
03.2 Voorkomen schooluitval	989	989	989	0
Totaal baten	8.592	10.248	10.848	600
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	3.519	3.065	3.065	0
Totaal onttrekkingen	1.121	475	475	0
Totaal Programma 3	-25.201	-25.191	-24.532	659

**Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020
(alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)**

3.1 Onderwijskansen	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	59	600	659
Onderwijshuisvesting (V 500 duizend euro)			
Wij hebben het pand aan de Woldweg 7 verkocht. Deze verkoop was niet begroot in 2020.			
Kwaliteitsbewaking kinder- en gastopvang (V 150 duizend euro)			
We verwachten een voordeel van 150 duizend euro. De kwaliteitsinspecties van de kinder- en gastouderopvang door de GGD kunnen binnen het bestaande budget worden uitgevoerd met name doordat er sprake is van een hogere uitkering van het Rijk.			
Computers voor volgen van thuisonderwijs (N 131 duizend euro)			
Tijdens de coronacrisis hebben we laptops aangeschaft om het volgen van onderwijs op afstand voor alle kinderen mogelijk te maken (nadeel 231 duizend euro). Een deel van deze kosten ontvangen we via externen terug (voordeel 100 duizend euro).			
Overige (V 140 duizend euro)			
De overige afwijkingen tellen op tot een voordeel van 140 duizend euro.			

Programma 4 Welzijn gezondheid en zorg

Deelprogramma 4.2 Passende ondersteuning en zorg

4.2.2 Specialistische zorgvoorziening

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 4.2: Passende ondersteuning en zorg

Beleidsveld 4.2.2: Specialistische zorgvoorziening

Spoed voor Jeugd

De afgelopen twee jaar is in regionaal verband samen met de jeugdhulpaanbieders hard gewerkt aan de doorontwikkeling van Spoed voor Jeugd, de crisisdienst voor de jeugdhulp. Doelstelling is toename van de kwaliteit van crisiszorg, afname van het aantal crises en algehele verbetering van de vervolgzorg. Eind 2019 zijn in regioverband besluiten genomen t.a.v. de benodigde investering en verwachte opbrengsten (lagere zorgkosten). De nieuwe werkwijze is op 1 juli 2020 van start gegaan. Deze ontwikkeling vraagt een financiële investering van de Groninger gemeente(n) in de vorm van hogere tarieven en levert een verbetering van de kwaliteit en efficiëntie van de jeugdhulp. Dit moet leiden tot een besparing op de jeugdhulputgaven.

Verbeterplan Gecertificeerde Instellingen

Bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's) was de afgelopen jaren sprake van personeelsproblemen en grote wachtlijsten. Begin 2020 is door JB-Noord in overleg met de gemeenten een verbeterplan opgesteld voor de drie GI's. Hierin zijn afspraken gemaakt over de uitvoering en de verbetering van uitvoering van de wettelijke taken en de samenwerking met de lokale teams van de gemeenten. Er wordt gewerkt aan vier thema's: weerbaarheid organisatie, versterken regiefunctie, versterken verwijzfunctie en monitoring jeugdlandschap. Deze ontwikkeling vraagt een financiële investering van de Groninger gemeente(n) in de vorm van hogere tarieven en levert een verbetering van de kwaliteit en efficiëntie van de jeugdhulp. Dit moet leiden tot een besparing op de jeugdhulputgaven.

4.2.3 Interventies veilig opgroeien

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal op de wachtlijst Veilig Thuis	< 10	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 4.2: Passende ondersteuning en zorg

Beleidsveld 4.2.3: Interventies veilig opgroeien

Wachtlijst Veilig Thuis

De instroom op meldingen en adviezen bij Veilig Thuis is nog steeds hoger dan begroot. Ook is er nog een wachtlijst op onderzoek van rond de 100 zaken. Veilig Thuis heeft diverse maatregelen genomen om de hoge instroom te managen en de wachtlijst aan te pakken. De verwachting is dat de wachtlijst eind december weg gewerkt is.

Financiële toelichting

Programma 4. Welzijn, gezondheid en zorg					
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking	
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020	
Lasten					
04.1 Sociaal klimaat	25.435	25.342	25.320	22	
04.2 Passende ondersteuning en zorg	257.376	271.976	266.006	5.970	
Totaal lasten	282.811	297.318	291.326	5.992	
Baten					
04.1 Sociaal klimaat	1.487	1.555	1.378	-177	
04.2 Passende ondersteuning en zorg	7.565	7.953	7.953	0	
Totaal baten	9.052	9.508	9.331	-177	
Reserve mutaties					
Totaal toevoegingen	3.243	3.243	3.243	0	
Totaal onttrekkingen	38	933	933	0	
Totaal Programma 4	-276.964	-290.120	-284.305	5.815	

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

4.1 Sociaal klimaat	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	22	-177	-155

Innovatiemiddelen jeugd/positief opgroeien (N 200 duizend euro)

Op het budget innovatiemiddelen jeugd/positief opgroeien hebben we vanaf 2020 een bezuiniging gerealiseerd van 687 duizend euro. Omdat we de afspraken met o.a. de GGD niet tijdig hebben kunnen opzeggen, kunnen we in 2020 een bedrag van 200 duizend euro niet realiseren.

Gezondheidsbeleid - kansrijke start (V 72 duizend euro)

In de meicirculaire 2019 is voor de jaren 2019, 2020 en 2021 jaarlijks 72 duizend euro beschikbaar gesteld voor de impuls Kansrijke start (als onderdeel van de GIDS gelden). Conform het projectplan Kansrijke start Groningen 2020-2022 zetten we deze middelen in 2020, 2021 en 2022 in.

Gezondheidsbeleid (V 150 duizend euro)

Van diverse gezondheidsbudgetten wordt niet het volledige budget ingezet. Totaal verwachten we een bedrag van 150 duizend euro niet uit te geven.

Hervorming niet doorgeven accres (N 177 duizend euro)

Van de in de begroting 2020 opgenomen hervorming niet doorgeven accres van 1 miljoen euro realiseren wij structureel 389 duizend euro en incidenteel 300 duizend euro. Er resteert daarom een nadeel van 311 duizend euro. Door de verdeling van de hervorming over verschillende deelprogramma's is dit een effect van 177 duizend euro.

GGD consequenties corona

Vooralsnog meldt de GGD een nadelig effect van 0,9 miljoen euro op de reguliere exploitatie als gevolg van de coronacrisis. De verwachting is dat het Rijk de verwachte tekorten zal compenseren en dat dit vooralsnog geen nadelig effect zal hebben op de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling PG&Z.

4.2 Passende ondersteuning en zorg	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	5.970	0	5.970

Zorgkosten: Wmo, Beschermd Wonen, Maatschappelijke opvang, LVV, Jeugdzorg (per saldo geen afwijking)

Het ministerie van VWS en de VNG hebben afspraken gemaakt om de continuïteit van zorg tijdens en na de coronacrisis te waarborgen. De meerkosten van zorgaanbieders en de vraaguitval als gevolg van de coronacrisis worden gecompenseerd. Het Rijk heeft toegezegd de meerkosten te compenseren. De omzetcompensatie vindt plaats vanuit het reguliere zorgbudgetten van gemeenten. De VNG en het Rijk zijn ook in gesprek over de financiële effecten na de eerste fase van de coronacrisis (kosten van inhaalzorg en extra zorg). Op dit moment loopt een landelijk onderzoek om de omvang hiervan te bepalen. De compensatie door het Rijk van de meerkosten, de kosten van inhaalzorg en extra zorg zal plaatsvinden via de algemene uitkering en betreffende decentralisatie-uitkeringen en aan de hand van onderliggende verdeelsleutels. Hier zit voor ons als gemeente nog een mogelijk risico in. Vooralsnog gaan we er echter van uit dat de extra kosten als gevolg van corona gedekt worden door het Rijk. Daarom zijn de kosten budgettair neutraal verwerkt in deze VGR.

Jeugd zorgkosten (N 1,8 miljoen euro)

Op dit moment verwachten we een nadeel ten opzichte van de begroting van 1,3 miljoen euro op de jeugd zorgkosten 2020. Oorzaken zijn een hogere definitieve realisatie 2019 dan verwacht bij het opstellen van de begroting, vertraging in de realisatie van de ingeboekte taakstellingen als gevolg van de acceleratieprojecten bij WIJ Groningen en de OJG, tariefstijgingen bij de gecertificeerde instellingen die bij de begroting nog niet voorzien waren en een investering in Spoed voor Jeugd. Daarnaast hebben we te maken met nagekomen lasten oude jaren (0,5 miljoen euro). De prognose blijft omgeven met een aantal onzekerheden en risico's, te weten de realisatie van de taakstellingen als gevolg van de acceleratieprojecten en OJG, de effecten van de interventies bij GI's en Spoed voor jeugd en de effecten van corona op de zorgvraag en de mate waarin deze gedekt worden door het Rijk. Daarom moet bij de prognose rekening gehouden worden met een bandbreedte van plus of min 2,5 miljoen euro.

Transformatie agenda jeugd (V 1,8 miljoen euro)

In de regionale transformatieagenda zijn de inhoudelijke ontwikkelopgaven voor de komende jaren voor de jeugdhulpregio Groningen uitgewerkt. Het fonds is bedoeld om de transformatiebeweging te bevorderen. Wij zijn de penvoerder voor deze gelden. We verwachten dat een bedrag van 1,8 miljoen euro niet dit jaar maar in de komende jaren ingezet zal gaan worden.

Wmo (V 1,7 miljoen euro)

Per saldo verwachten we op de Wmo een voordeel van 1,7 miljoen euro. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

Wmo Huishoudelijke Hulp Maatwerkvoorzieningen exclusief PGB (V 600 duizend euro)

Voor huishoudelijke hulp (HH) verwachten we een voordeel van ongeveer 600 duizend euro. Bij VGR1 hadden we nog weinig informatie over de werkelijke indicaties en kosten. Bovendien zijn er per 2020 veel beleidswijzigingen waaronder de omzetting van de algemene voorziening in maatwerk. Ook kunnen inwoners nu volledig gebruik maken van het abonnementstarief, dat kon bij de algemene voorziening in 2019 nog niet, want toen gold nog een inkomensafhankelijke tariefbijdrage. Uiteraard zijn er nog steeds veel onzekerheden mede door corona.

Begeleiding 18 + en PGB (V 250 duizend euro)

Aan de ene kant zien we een voordeel op ZIN begeleiding 18 + doordat de aannames over loon/prijs en volume afwijken van hetgeen we begroot hebben. Aan de andere kant zijn de PGB uitgaven hoger dan begroot. Dit komt allereerst door de afwikkeling van voorgaande jaren. Daarnaast is er ook sprake van een lichte toename in de PGB uitgaven. Per saldo bedraagt het voordeel 250 duizend euro.

Frictiekosten Afschaffing Algemene Voorziening HH (N 300 duizend euro)

Door corona hebben we voor dit project meerkosten. Het project moest vanwege corona worden stilgezet, maar de inhuur van personeel liep contractueel enkele maanden door. Omdat dit niet om zorgkosten gaat, maar externe inhuur van personeel, past dit niet binnen de regeling omtrent corona-vergoedingen door het rijk.

Wmo (oud) voorzieningen (N 249 duizend euro)

Op Wmo oud (hulpmiddelen) is voor een bedrag van ongeveer 600 duizend euro aan bezuinigingen verwerkt. Er is gestart met uitvoering van de onderliggende plannen, maar niet alles kan al gerealiseerd worden. Voor een deel van deze plannen is bijvoorbeeld een nieuwe aanbesteding nodig, welke pas per 1 januari 2022 kan ingaan. Daarbij is door de huidige contractvorm (koop) sprake van een grillig verloop van de kosten over de jaren.

Wvvgz (V 400 duizend euro)

Per 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz (Wvvgz) in werking getreden. In eerste instantie is het opzetten van deze nieuwe taak bij de Gemeente Groningen de belangrijkste stap geweest. Het inrichten van de organisatie en de implementatie van de technische en procesmatige aspecten zijn afgerond. Zoals het nu lijkt vallen de kosten van de uitvoering van deze nieuwe taak lager uit dan verwacht. In 2020 geeft dit een voordeel van 400 duizend euro.

Multiproblematiek (V 550 duizend euro)

De uitvoering van dit project neemt meer tijd in beslag dan was verwacht. Mede door corona loopt het project achter op de planningen en zijn de beoogde resultaten gedeeltelijk gerealiseerd. Hierdoor blijven de verwachte uitgaven om de probleemgezinnen te helpen ook achter.

Meerkostenregeling (V 181 duizend euro)

We zien ten opzichte van 2019 een toename in het gebruik van de meerkostenregeling. Desondanks verwachten wij op dit moment een incidentele vrijval van 181 duizend euro.

Overig Wmo (V 228 duizend euro)

Onder deze post zijn diverse effecten meegenomen, de grootste hiervan is de incidentele meevaller betreffende kosten van begeleiding in de voormalige gemeente Haren.

Bescherm wonen (V 2,2 miljoen euro)

We verwachten op Beschermd wonen (BW) een overschot van 2,2 miljoen euro (deel gemeente Groningen). Het verwachte overschot is lager dan vorig jaar. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat we veronderstellen dat de groei in BW zich zal voortzetten. Voorts zijn er naast aannames over aantallen cliënten ook aannames over verzilvering en gemiddelde indicatiewaarde gedaan.

Gezien het grote volume aan geld van BW moet bij de prognose rekening gehouden worden met een bandbreedte van plus of min 1,3 miljoen euro.

Maatschappelijke Opvang (V 2,3 miljoen euro)

Van de beschikbare middelen vanuit 2019 (1,6 miljoen euro) zetten we in elk geval 540 duizend euro in, 460 duizend euro, voor het tekort binnen de regionale ambulante begeleiding en 80 duizend euro voor acute opvang van dak- en thuisloze jongeren. Dit betekent dat voor alsnog 1,1 miljoen euro niet ingezet wordt.

Daarnaast zijn in 2020 de subsidies 2019 voor OGGZ en regioactiviteiten (w.o. preventie verslaving) lager vastgesteld (1,2 miljoen euro). Dit komt voort uit de gezamenlijke conclusie dat de activiteiten in 2019 niet conform afspraak in aard en omvang zijn uitgevoerd. We hebbende de subsidies substantieel lager vastgesteld en afspraken gemaakt over hoe er vorm en inhoud gegeven kan worden aan de gevraagde activiteiten in 2020 e.v.

Stichting Wij (N 376 duizend euro)

Bij de start van de nieuwe gemeente is voor alle taken in Haren en Ten Boer te weinig geld overgeheveld voor het werk van de stichting WIJ. Dit leidt tot een tekort van 476 duizend euro. Daarnaast verwachten we in 2020 een onderbesteding op het budget huisvestingskosten inzake de stichting Wij van circa 100 duizend euro. Per saldo resteert een nadeel van 376 duizend euro in 2020.

Versnelling transformatie sociaal domein in control (V 225 duizend euro)

Door de corona crisis heeft de uitvoering van de maatregelen inzake 'Versnelling transformatie sociaal domein In control' vertraging opgelopen en verwachten we in 2020 een onderbesteding van 225 duizend.

Programma 5 Sport en bewegen

Deelprogramma 5.1 Sportieve infrastructuur en faciliteren verenigingen

5.1.1 Faciliteren verenigingen: accommodaties

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal bezoekers Kardinge (ijs)	120.000	
Aantal bezoekers gemeentelijke zwembaden	480.000	
Bezettingsgraad gymlokalen	57%	
Bezettingsgraad sporthallen	57%	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 5.1: Sportieve infrastructuur en faciliteren verenigingen		
Beleidsveld 5.1.1: Faciliteren verenigingen: accommodaties		
Aantal bezoekers Kardinge (ijs)		Wegens corona-maatregelen is de ijsbaan eerder gesloten.
Aantal bezoekers gemeentelijke zwembaden		Wegens corona-maatregelen zijn de gemeentelijke zwembaden vanaf 12 maart tot 18 mei volledig gesloten geweest. Vanaf 18 mei werd een beperkt aantal bezoekers toegelaten.
Bezettingsgraad gymlokalen en sporthallen		Wegens corona-maatregelen zijn de gymlokalen en sporthallen vanaf 12 maart een periode van ruim 3 maanden gesloten geweest.

Deelprogramma 5.2 Jeugd in Beweging en Ruim baan voor talent

5.2.1 Jeugd in beweging

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal school sportclubs in B-Slimwijken	14	
Aantal kinderen dat gebruik maakt van het jeugdsportfonds	1.400	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 5.2: Jeugd in Beweging en Ruim baan voor talent		
Beleidsveld 5.2.1: Jeugd in beweging		
Aantal school sportclubs in B-Slimwijken		Vanwege de coronamaatregelen hebben de B-slim activiteiten een aantal weken stil gelegen.
Aantal kinderen dat gebruik maakt van het jeugdsportfonds		Vanwege de coronamaatregelen is het aantal aanmeldingen in het voorjaar lager geweest.

5.2.2 Ruim baan voor talent

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal ondersteunde topsport-talentevenementen	7-8	
Aantal topsporttalenten dat vanuit een RTC doorstroomt naar een hoger niveau	50	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 5.2: Jeugd in Beweging en Ruim baan voor talent Beleidsveld 5.2.2: Ruim baan voor talent

Aantal ondersteunde topsport-talentevenementen		Door de corona-maatregelen konden veel topsport-talentevenementen geen doorgang vinden. De subsidie kan, los van de organisatiekosten, niet worden besteed.
Aantal topsporttalenten dat vanuit een RTC doorstroomt naar een hoger niveau		Omdat het gemeentelijk beleid niet rechtstreeks invloed heeft op deze indicator gaat deze vervallen vanaf begroting 2021. Verwachting is dat de corona-maatregelen ook hier effect hebben gehad op het aantal topsporttalenten dat doorstroomt.

Financiële toelichting

Programma 5. Sport				
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020
Lasten				
05.1 Sportieve infrastructuur	25.310	25.658	25.576	82
05.2 Jeugd in beweging	2.256	2.284	2.284	0
Totaal lasten	27.566	27.942	27.860	82
Baten				
05.1 Sportieve infrastructuur	9.123	9.143	7.484	-1.659
05.2 Jeugd in beweging	38	38	38	0
Totaal baten	9.161	9.181	7.522	-1.659
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	142	358	358	0
Totaal onttrekkingen	31	680	680	0
Totaal Programma 5	-18.516	-18.439	-20.016	-1.577

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

5.1 Sportieve infrastructuur	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	82	-1.659	- 1.577
Sluiting sportaccommodaties door corona (N 1,1 miljoen euro)			
Doordat sportaccommodaties gesloten zijn, zijn er minder inkomsten (verhuur, entree, lessen/cursussen). Per saldo verwachten we een tekort van 1,7 miljoen euro. Op rijksniveau is er compensatie voor 3 maanden verhuur aan vereniging. We gaan uit van een compensatie van 0,6 miljoen euro.			
Specifieke uitkering stimulering Sport (SPUK) (N 559 duizend euro)			
Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten jaarlijks een uitkering aanvragen ter compensatie van het btw-nadeel. Voor 2020 is het landelijke budget verlaagd van 185 miljoen euro naar 178 miljoen euro en moet in de aanvraag het bewegingsonderwijs in de sportaccommodaties worden uitgesloten omdat dat niet als sport wordt gezien. Dit levert voor ons een structureel nadeel op ter hoogte van 159 duizend euro. Daarnaast wordt de aanvraag voornamelijk niet volledig gehonoreerd omdat op rijksniveau onvoldoende budget is. Pas na afrekening van de werkelijke kosten via de jaarrekening zal landelijk bekend worden hoeveel er daadwerkelijk wordt toegekend. Voornamelijk houden we voorzichtigheidshalve rekening met een tekort van 400 duizend euro in 2020.			
Personeel (V 332 duizend euro)			
We verwachten per saldo een positief resultaat op personeel van 332 duizend euro. De overschrijding op inhuur kunnen we compenseren met een voordeel op de vaste formatie en dekking uit het DOIB budget (Dienstverlening, Organisatieontwikkeling, en Innovatie Bedrijfsvoering), het budget ontwikkeling Kardinging en projectgelden.			
Overige (N 250 duizend euro)			
De overige afwijkingen tellen op tot een nadeel van 250 duizend euro.			

Programma 6 Cultuur

Deelprogramma 6.1 Culturele infrastructuur

6.1.4 Overall cultuur

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal bezoekers Oosterpoort/ Stadsschouwburg (OPSB)	260.000	
Aantal bezoekers Groninger Museum	205.000	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 6.1: Culturele infrastructuur Beleidsveld 6.1.4: Overall cultuur

Aantal bezoekers Oosterpoort/Stadsschouwburg		Wegens corona zijn de Stadsschouwburg en de Oosterpoort van 12 maart tot 1 juni geheel gesloten geweest. In de periode vanaf 1 juni kan er zeer beperkt worden geprogrammeerd. Dit betekent een forse daling in het aantal bezoekers.
Aantal bezoekers Groninger Museum		Wegens corona is het Groninger Museum van 12 maart tot 1 juni geheel gesloten geweest. In de periode vanaf 1 juni kunnen er beperkt bezoekers worden toegelaten. Dit betekent een forse daling in het aantal bezoekers.

6.1.5 Evenementen

Prestatie indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal evenementen 200 - 1.000 bezoekers	130	
Aantal evenementen 1.000 - 2.000 bezoekers	45	
Aantal evenementen 2.000 - 25.000 bezoekers	25	
Aantal evenementen meer dan 25.000 bezoekers	6	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen (totaal)	235	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - overige evenementenlocaties	40	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - Binnenstad	40	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - Stadspark	80	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - Kardinge	20	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - Roode Haan	10	
Aantal meldingen geluidsoverlast evenementen - Suikerfabriekterrein	45	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 6.1: Culturele infrastructuur Beleidsveld 6.1.5: Evenementen

Aantal evenementen is gedecimeerd		Door de impact van de maatregelen om het corona-virus in te dammen wijken we sterk af van de indicatoren en ook in de uitvoering van beleid. De duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking zijn op dit moment onzeker.
Actualisatie strategisch evenementenbeleid		De besluitvorming rondom het nieuwe strategisch evenementenbeleid is uitgesteld om de impact van de maatregelen tegen corona op de evenementensector mee te kunnen nemen. De harmonisatie rondom de vergunningverlening en leges wordt wel gerealiseerd in 2020.

Meldingen geluidsoverlast		Het doel van deze indicatoren is om de balans tussen levendigheid en leefbaarheid te behouden. Vanwege de bijzondere situatie waarbij veel evenementen niet door kunnen gaan met de contactbeperkende maatregelen presenteren we dit hier als geel.
---------------------------	--	---

Deelprogramma 6.2 Deelname aan cultuur

6.2.2 Een leven lang cultuur

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal bezoekers Groninger Forum	1.3000.000	
Aantal uitleningen bibliotheek	825.000	
Aantal bezoekers Noordelijk Scheepvaartmuseum	37.500	
Aantal bereikte leerlingen in het basisonderwijs met CMK	10.000	
% deelnemende scholen aan CMK	90%	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 6.2 Deelname aan cultuur Beleidsveld 6.2.2: Een leven lang cultuur		
Aantal bezoekers Groninger Forum		Wegens corona is het Forum Groningen van 12 maart tot 1 juni geheel gesloten geweest. In de periode vanaf 1 juni worden er beperkt bezoekers toegelaten. Dit betekent een forse daling in het aantal bezoekers.
Aantal uitleningen bibliotheek		Wegens corona zijn de bibliotheken tijdelijk gesloten geweest. Dit heeft een lager aantal uitleningen tot gevolg.
Aantal bezoekers Noordelijk Scheepvaartmuseum		Wegens corona is het Scheepvaartmuseum van 12 maart tot 1 juni geheel gesloten geweest. In de periode vanaf 1 juni worden er beperkt bezoekers toegelaten. Dit betekent een forse daling in het aantal bezoekers.
Aantal bereikte leerlingen in het basisonderwijs met CMK (Cultuureducatie met Kwaliteit)		Vanwege corona zijn de scholen lange tijd gesloten geweest. Er werd online lesgegeven. De CMK-projecten hebben in deze periode niet of nauwelijks doorgang kunnen vinden.
Percentage deelnemende scholen aan CMK		We weten niet zeker of er door corona minder scholen hebben meegedaan. Wel is het zo dat het aantal projecten op de scholen minder is omdat scholen lange tijd online lesgeven.

Financiële toelichting

Programma 6. Cultuur				
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020
Lasten				
06.1 Culturele infrastructuur	30.622	31.642	24.875	6.767
06.2 Deelname aan cultuur	17.143	17.143	17.143	0
Totaal lasten	47.765	48.785	42.018	6.767
Baten				
06.1 Culturele infrastructuur	11.987	12.331	5.336	-6.995
06.2 Deelname aan cultuur	0	0	-109	-109
Totaal baten	11.987	12.331	5.227	-7.104
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	403	403	403	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal Programma 6	-36.181	-36.857	-37.194	-337

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

6.1 Culturele infrastructuur	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	6.767	-6.995	-228
Ondersteuning culturele instellingen COVID-19 (per saldo geen afwijking)			
De cultuursector is zwaar getroffen als gevolg van de coronacrisis. Middels raadsvoorstel "Steunpakket COVID-19 Cultuur" is besloten extra ondersteuning in te zetten voor lokale culturele instellingen die niet in aanmerking komen voor landelijke ondersteuning. Het gaat om 26 instellingen die meerjarig worden gesubsidieerd uit de cultuurnota, het budget talent en vernieuwing en cultuurbudgetten Haren en Ten Boer.			
Daarnaast is budget beschikbaar gesteld voor cofinanciering voor de landelijke Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 voor SPOT, Forum Groningen, Groninger Museum, Vera, Simplon en Grand Futura. In totaal is 1,4 miljoen euro aan cofinanciering beschikbaar gesteld. We verwachten dit te kunnen compenseren met de bijdrage voor lokale culturele voorzieningen uit het landelijke Compensatiepakket.			
SPOT werd geconfronteerd met een abrupte sluiting waardoor geen enkele programmering meer kon plaatsvinden. De afgelopen maanden heeft SPOT zich in grote stappen aangepast aan de nieuwe werkelijkheid en is de programmering weer gedeeltelijk opgepakt. Het betekent wel dat 90% van de (oude) geprogrammeerde evenementen geannuleerd of verplaatst is naar later dit jaar of naar 2021. Van eventuele toekomstige maatregelen zijn de consequenties op dit moment niet te overzien. SPOT probeert met een aangepaste programmering het tekort niet verder te laten oplopen.			
Diverse corona-effecten (N 228 duizend euro)			
Door diverse corona-effecten verwachten we voor 2020 een nadeel van per saldo 228 duizend euro. Een nadeel vanwege het missen van opbrengsten uit de meikermis en de verstrekking van vergunningen voor evenementen. Daarnaast is er een voordeel doordat we in 2020 geen subsidie hebben verstrekt voor het project '75 jaar vrijheid', omdat dit project is uitgesteld naar 2021.			

Programma 7 Verkeer

Deelprogramma 7.1 Fiets

7.1.2 Een samenhangend fietsnetwerk

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal OV-fietsverhuurlocaties bij stations en P+R-terreinen	9	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.1: Fiets Beleidsveld: 7.1.2 Een samenhangend fietsnetwerk		
Aantal OV-fietsverhuurlocaties bij stations en P+R-terreinen		Het doel om op alle stations en P+R-terreinen OV fietsen te kunnen aanbieden, wordt vooralsnog niet gehaald. Reden daarvoor is dat OV fiets momenteel niet verder wil uitbreiden vanwege ontwikkelingen binnen OV fiets zelf. Bijsturing: We gaan nogmaals met OV fiets in overleg om te kijken of we het aantal OV-fietsverhuurlocaties alsnog kunnen uitbreiden. Daarnaast onderzoeken we ook alternatieven.

7.1.5 Het verhaal Groningen fietsstad

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal campagnes fietsgedrag	6	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.1: Fiets Beleidsveld 7.1.5: Het verhaal Groningen fietsstad		
Aantal campagnes fietsgedrag		In verband met het corona virus vinden er minder campagnes rond fietsgedrag plaats. Bijsturing: We proberen onze campagnes zoveel mogelijk te koppelen aan campagnes rond corona-maatregelen.

Deelprogramma 7.2 Openbaar vervoer

Effectindicator(en)	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Klanttevredenscijfer openbaar busvervoer (basisnet en HOV)	7,5	
CO ₂ -uitstoot per reizigerskilometer bus	90% daling t.o.v. 2018 (11,5 gr/rkm)	
% stiptheid openbaar vervoer **	≥ 60%	
Aantal reizigerskilometers regionale treinen Groningen (in miljoenen)	≥ 240	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.2: Openbaar vervoer		
Klanttevredenscijfer openbaar busvervoer (basisnet en HOV)		In verband met het corona virus is het niet te voorspellen hoe deze indicator zich ontwikkelt. Bijsturing: Met een slimme flexibele dienstregeling wordt een zo goed als mogelijk openbaar vervoer geboden.
CO ₂ -uitstoot per reizigerskilometer bus		In verband met het corona virus is het niet te voorspellen hoe deze indicator zich ontwikkelt. Bijsturing: Bij de slimme flexibele dienstregeling wordt rekening met CO ₂ -uitstoot gehouden.
% stiptheid openbaar vervoer		In verband met het corona virus is het niet te voorspellen hoe deze indicator zich ontwikkelt. Mogelijk neemt de stiptheid door minder reizigers en minder overig verkeer toe. Bijsturing: Met een slimme flexibele dienstregeling wordt een zo goed als mogelijk openbaar vervoer geboden.
Aantal reizigerskilometers regionale treinen Groningen (in miljoenen)		In verband met het corona virus neemt deze indicator af. Bijsturing: Een zo goed als mogelijke dienstregeling wordt geboden waarbij rekening wordt gehouden met minder reizigers.

7.2.2 Stedelijke bereikbaarheid OV

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Waardering openbaar vervoer op buurniveau	≥ 84% (zeer) tevreden	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.2 Openbaar vervoer Beleidsveld 7.2.2: Stedelijke bereikbaarheid OV		
Waardering openbaar vervoer op buurniveau		In verband met COVID-19 is het niet te voorspellen hoe deze indicator zich ontwikkelt. Bijsturing: Met een slimme flexibele dienstregeling wordt een zo goed als mogelijk openbaar vervoer geboden.

Deelprogramma 7.3 Auto

7.3.2 Stedelijke bereikbaarheid auto

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.3: Auto Beleidsveld 7.3.2: Stedelijke bereikbaarheid auto		
Vervanging Gerrit Krolbrug		In de VGR I is vermeld dat de verwachting is dat de nieuwe Gerrit Krolbrug en de omliggende wegen en fietspaden in 2023 worden opgeleverd. Dit wordt echter 2024. Het project heeft door corona een paar maanden vertraging opgelopen. Bijsturing: Daarnaast was 2023 een inschatting en er is nu een realistische planning gemaakt.
Vervanging busbaanbrug		Het MIRT vooronderzoek zou in 2020 worden opgeleverd. Dit wordt 2021. Vanwege de focus op de Gerrit Krolbrug en Paddepoelsterbrug is er minder aandacht geweest voor de busbaanbrug. Bijsturing: Samen met de Provincie en Rijkswaterstaat gaan we de komende maanden aan het MIRT vooronderzoek werken.

Deelprogramma 7.4 Parkeren

Effectindicator(en)	Beoogd 2020	Prognose 2020
% bezetting P+R-terreinen *	45%	
Gemiddelde cijfer P+R-terreinen	8,3	
Gemiddelde parkeerdruk in de wijken **	71%	
Gemiddelde rapportcijfer parkeergarages	7,9	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.4: Parkeren		
Gemiddelde cijfer P+R terreinen		Dit meten we iedere twee jaar. De laatste meting vond plaats in 2019.
Gemiddelde parkeerdruk in de wijken		Dit meten we iedere drie jaar. De laatste meting vond plaats in 2019.
Gemiddelde rapportcijfer parkeergarages		Dit meten we iedere twee jaar. De laatste meting vond plaats in 2019.
% bezetting P+R terreinen		In verband met COVID-19 is er in de maanden maart, april en mei nauwelijks bezetting geweest op de P+R terreinen. Hoewel we verwachten dat zich dit de komende maanden zal herstellen, is een gemiddelde bezetting van 45% dit jaar niet reëel. Bijsturing: Een en ander is sterk afhankelijk van eventuele verdere coronamaatregelen. Deze maatregelen bieden ook kansen om meer in te zetten op ketenmobiliteit zoals auto-fiets en auto-bus vanaf P+R terreinen.

7.4.1 Parkeervoorzieningen

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal wijken waarmee een parkeerplan is opgesteld	6	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.4: Parkeren Beleidsveld 7.4.1: Parkeervoorzieningen		
Aantal wijken waarmee een parkeerplan is opgesteld		Voor twee wijken is inmiddels een plan opgesteld. Andere wijken zijn onderwerp van politieke besluitvorming.

Deelprogramma 7.5 Verkeersveiligheid

7.5.1 Verkeersveiligheid

Prestatie Indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal verkeerseducatieprojecten op basisscholen	140	
Aantal verkeerseducatieprojecten op het voortgezet onderwijs	55	
Aantal verkeerseducatieprojecten buiten onderwijs om	95	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 7.5: Verkeersveiligheid

Beleidsveld 7.5.1: Verkeersveiligheid

Aantal verkeerseducatieprojecten op basisscholen		In verband met het corona virus zijn alle verkeerseducatieprojecten vanaf eind april tot aan de zomer stopgezet. Inmiddels zijn de activiteiten weer opgestart, maar de afname door scholen is beperkt. Bijsturing: geen.
Aantal verkeerseducatieprojecten op het voortgezet onderwijs		In verband met het corona virus zijn alle verkeerseducatieprojecten vanaf eind april tot aan de zomer stopgezet. Inmiddels zijn de activiteiten weer opgestart, maar de afname door scholen is beperkt. Bijsturing: geen.
Aantal verkeerseducatieprojecten buiten onderwijs om		In verband met het corona virus hebben activiteiten die normaliter tijdens festivals en evenementen plaatsvinden geen doorgang gehad. Een beperkt aantal campagnes gaat nog wel door. Bijsturing: geen.

Financiële toelichting

Programma 7. Verkeer					
(Bedragen x 1.000 euro)					
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020	
Lasten					
07.1 Fiets	2.805	1.992	2.132	-140	
07.2 Openbaar vervoer	635	-343	-343	0	
07.3 Auto	265	1.411	1.411	0	
07.4 Parkeren	16.590	16.557	16.732	-175	
07.5 Verkeersveiligheid	103	84	84	0	
07.6 Overig verkeer	9.780	11.434	11.434	0	
Totaal lasten	30.178	31.135	31.450	-315	
Baten					
07.1 Fiets	0	0	0	0	
07.2 Openbaar vervoer	0	0	0	0	
07.3 Auto	0	0	0	0	
07.4 Parkeren	22.597	22.597	22.507	-90	
07.5 Verkeersveiligheid	0	0	0	0	
07.6 Overig verkeer	0	300	300	0	
Totaal baten	22.597	22.897	22.807	-90	
Reserve mutaties					
Totaal toevoegingen	2.222	4.072	4.072	0	
Totaal onttrekkingen	354	1.475	1.475	0	
Totaal Programma 7	-9.449	-10.835	-11.240	-405	

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

7.4 Parkeren	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-175	-90	-265

Parkeren (N 265 duizend euro)

Opbrengsten parkeren (N 90 duizend euro)

Als gevolg van de coronacrisis verwachten we bij parkeren over heel 2020 lagere opbrengsten van in totaal 2,86 miljoen euro. Hiervan heeft 1,5 miljoen euro betrekking op de omzet van kort parkeren in de parkeergarages. Daarnaast verwachten we lagere huurinkomsten van 430 duizend euro en lagere inkomsten bij het kort straatparkeren van 650 duizend euro. Tot slot verwachten we minder opbrengsten uit naheffingsaanslagen parkeren van 700 duizend euro.

Naast deze lagere baten verwachten we 440 duizend euro hogere opbrengsten uit het verstrekken van parkeervergunningen, vooral verklaard door de tariefsverhoging.

Over het eerste halfjaar zijn we door het Rijk gecompenseerd met 2,77 miljoen euro voor derving van parkeerinkomsten. Op dit moment hebben we voor het tweede half jaar nog geen nadere informatie over verdere compensatiemaatregelen.

Lasten parkeren (N 175 duizend euro)

Hogere lasten verwachten we door herstelwerkzaamheden aan de parkeergarage Damsterdiep (100 duizend euro). Overige kleinere effecten leiden tot een nadeel van 75 duizend euro.

Programma 8 Wonen

Deelprogramma 8.1 Gezinnen

Effectindicator(en)	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal toegevoegde grondgebonden woningen in de uitleg (exclusief jongerenhuisvesting)	300	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 8.1: Gezinnen

Aantal toegevoegde grondgebonden woningen in de uitleg (exclusief jongerenhuisvesting)		Op dit moment lijkt het erop dat we iets minder dan 300 woningen in de uitleg zullen realiseren. Oorzaak is waarschijnlijk verschuivingen in de planning, waardoor sommige projecten over de jaargrens heen gaan. Bijsturing is niet noodzakelijk.
--	--	--

8.1.1 Bouwen in de uitleg

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal woningen in de pijplijn voor de uitleg (vergunning verleend, maar nog niet gereed gemeld)	300	
Aantal gerealiseerde grondgebonden woningen in de uitleggebieden	300	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 8.1: Gezinnen

Beleidsveld 8.1.1: Bouwen in de uitleg

Aantal gerealiseerde grondgebonden woningen in de uitleggebieden		Op dit moment gaan we de 300 gerealiseerde woningen in de uitleg niet halen. Dit komt door verschuivingen in de planning, waardoor woningen naar 2021 zijn geschoven. Bijsturing is niet mogelijk.
Aantal woningen in de pijplijn voor de uitleg (vergunning verleend, maar nog niet gereed)		Op dit moment zijn er minder woningen in de pijplijn dan aangenomen, echter dit kan in de loop van het jaar nog veranderen door nieuwe vergunningverleningen. Bijsturing is niet nodig.

Deelprogramma 8.3 Wonen en zorg

8.3.1 Ouderen- en zorghuisvesting

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal (media)campagnes gericht op informeren ouderen over hulpmogelijkheden langer thuis wonen	1	

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 8.3: Wonen en zorg

Beleidsveld 8.3.1: Ouderen- en zorghuisvesting

Aantal mediacampagnes gericht op informeren ouderen over hulpmogelijkheden		Er wordt dit jaar geen campagne gestart specifiek over hulpmogelijkheden om langer thuis te wonen. Vanuit de Woonvisie wordt dit jaar een bredere manifestatie gestart over ouderenhuisvesting, waar dit onderdeel van zal zijn.
--	--	--

Financiële toelichting

Programma 8. Wonen					
(Bedragen x 1.000 euro)					
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020	
Lasten					
08.1 Gezinnen	3.165	3.165	2.665	500	
08.2 Jongerenhuisvesting	944	1.192	1.192	0	
08.3 Wonen en zorg	31	31	31	0	
08.4 Kwaliteit woningvoorraad	10.156	38.955	38.413	542	
08.5 Betaalbaarheid en beschikbaar	0	0	0	0	
08.6 Cultuurhistorie en archeologie	1.176	1.995	1.995	0	
08.7 Overig wonen	16.787	17.971	17.970	1	
Totaal lasten	32.259	63.309	62.266	1.043	
Baten					
08.1 Gezinnen	52	52	52	0	
08.2 Jongerenhuisvesting	50	50	50	0	
08.3 Wonen en zorg	31	31	31	0	
08.4 Kwaliteit woningvoorraad	2.274	27.151	27.226	75	
08.6 Cultuurhistorie en archeologie	0	0	0	0	
08.7 Overig wonen	13.422	13.422	13.422	0	
Totaal baten	15.830	40.707	40.782	75	
Reserve mutaties					
Totaal toevoegingen	148	148	148	0	
Totaal onttrekkingen	6.283	7.108	7.108	0	
Totaal Programma 8	-10.294	-15.642	-14.524	1.118	

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

8.1 Gezinnen	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	500	0	500
Diverse voordelen Wonen (500 duizend euro)			
Niet begrote huurinkomsten ontvangen van het verpleeghuis Innersdijk (Ten Boer) leiden tot een voordeel van 100 duizend euro. Daarnaast valt het jaarlijks begrote kapitaallastenbudget voor de ontwikkeling van de Stadshavens vrij, omdat dit gebiedsontwikkelingsproject nog niet gereed is (200 duizend euro). Tot slot valt het budget ter dekking van het exploitatietekort parkeergarage Boterdiep vrij (200 duizend euro).			
De hierboven vermelde resultaten houden geen verband met de coronacrisis.			
<hr/>			
8.4 Kwaliteit woningvoorraad	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	542	75	618
Wijkvernieuwing - SIF (V 600 duizend euro)			
Als gevolg van de coronacrisis verwachten we niet alle geplande activiteiten voor 2020 te kunnen realiseren. We zetten dit jaar de daarvoor begrote middelen zoveel mogelijk alsnog in, om andere kansen te benutten voor de wijkvernieuwing. Desondanks verwachten we niet alle begrote middelen dit jaar te kunnen besteden.			
Overige (V 18 duizend euro)			
Overige kleinere afwijkingen tellen op tot een voordeel van 18 duizend euro.			

Programma 9 Kwaliteit van de leefomgeving

Deelprogramma 9.1 Onderhoud en beheer openbare ruimte

Effectindicator(en)	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Aantal storingen bij bruggen die langer dan 1 dag duren	0	**

**Er was sprake van een storing van Zernikebrug die langer dan 24 uur (vrijdagmiddag t/m maandag) duurde. De oorzaak was het hydrauliek probleem dat pas maandag kon worden opgelost.

9.1.1 Schone en hele leefomgeving

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 9.1: Onderhoud en beheer openbare ruimte

Beleidsveld 9.1.1: Schone en hele leefomgeving

We houden de kwaliteit van het bomenbestand op peil		Door boomziektes (kastanjeziekte/ essentaksterfte) en stormschade ontstaan steeds meer gaten in de bomenstructuur. De kwaliteit van de bomenstructuur neemt hierdoor af. We kunnen de kwaliteit van de bomenstructuur verbeteren als financiële middelen beschikbaar worden gesteld voor de herplant van bomen op de opengevallen plekken.
---	--	--

9.1.4 Begraven

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 9.1: Onderhoud en beheer openbare ruimte

Beleidsveld 9.1.4: Begraven

Sluiten van aantal inactieve begraafplaatsen		Harmonisatieprojecten die wettelijk binnen dit jaar moeten worden afgerond, hebben mede door corona meer tijd gekost dan verwacht. Hierdoor bleef onvoldoende ruimte over voor uitvoering van andere beleidsmatige projecten die geen wettelijke deadline hebben.
Verkenning mogelijkheden begraafcapaciteit westzijde op langere termijn		
Start voorbereiding nieuw beleidsplan begraven		

Deelprogramma 9.2 Afvalinzameling en -verwerking

Effectindicator(en)	Beoogd	Prognose
	2020	2020
% afval dat wordt hergebruikt	65%*	60%

*De beoogde doelstelling voor 2020 is gebaseerd op het 'oude' afvalbeheerplan 2016-2020. We hebben inmiddels geconstateerd dat dit doel niet haalbaar is.

9.2.1 Afval inzamelen en verwerken

Prestatie-indicatoren	Beoogd	Prognose
	2020	2020
Kg papier per inwoner (bronscheiding)	45	40
Kg glas per inwoner (bronscheiding)	22	20
Kg organisch materiaal per inwoner (bronscheiding)	50	45

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 9.2: Afvalinzameling en verwerking

Beleidsveld 9.2.1: Afvalinzameling en verwerking

Kg papier, glas en organisch materiaal per inwoner

Zowel bij het gescheiden aanbod van papier, glas als GFT verwachten we de beoogde percentages niet te zullen halen. Voor deze indicatoren zijn we afhankelijk van het gedrag van inwoners. Voor het papier geldt dat vanwege digitalisering er steeds minder papier vrijkomt. Dit is ook de landelijke tendens. Voor wat betreft het glas, constateren we dat we ondanks extra voorzieningen het beoogde percentage waarschijnlijk niet zullen halen.

Financiële toelichting

Programma 9. Kwaliteit leefomgeving (Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020
Lasten				
09.1 Onderh en beheer openb ruimte	72.011	74.905	74.358	547
09.2 Afvalinzameling en -verwerking	27.950	27.488	28.266	-778
09.3 Leefkwaliteit	2.639	11.012	11.015	-3
Totaal lasten	102.600	113.405	113.639	-234
Baten				
09.1 Onderh en beheer openb ruimte	35.387	37.314	35.878	-1.436
09.2 Afvalinzameling en -verwerking	33.169	33.172	33.721	549
09.3 Leefkwaliteit	12	4.012	4.015	3
Totaal baten	68.568	74.498	73.614	-884
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	530	530	530	0
Totaal onttrekkingen	105	3.812	3.812	0
Totaal Programma 9	-34.457	-35.625	-36.743	-1.118

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020

(alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

9.1 Onderhoud en beheer openbare ruimte	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	547	-1.436	-889

Programmabudgetten groot onderhoud inclusief regulier onderhoud (V 87 duizend euro)

Op de programmabudgetten groot onderhoud inclusief het regulier onderhoud verwachten we nagenoeg alle begrote middelen voor 2020 te besteden. Dit resultaat is opgebouwd uit enerzijds een verwacht tekort bij het onderhoud van civiele kunstwerken, zoals bruggen en kademuren (N 332 duizend euro). Dit komt met name als gevolg van vertragingen van projecten in 2019 die tot uitvoering komen in 2020. Anderzijds zijn er positieve resultaten bij het onderhoud van wegen (V 87 duizend euro), verkeersvoorzieningen (V 307 duizend euro) en groen (V 25 duizend euro). Bij het groenonderhoud voor derden verwachten we minder opbrengsten doordat het aantal onderhoudscontracten is gedaald. Dit leidt tot zowel lagere opbrengsten als lagere lasten van 351 duizend euro.

Vervanging gele stenen (V 164 duizend euro)

In de begroting 2020 zijn structureel intensiveringsmiddelen voor rente en afschrijving beschikbaar gesteld behorende bij het investeringsproject vervanging gele stenen binnenstad. Dit gaat om een bedrag van 214 duizend euro. Eind 2020 verwachten wij dat van deze middelen 164 duizend euro incidenteel zullen vrijvallen, vooral vanwege vertraging in het project. In 2021 en 2022 zal een groot deel van de vertraging weer worden ingelopen. Deze vertraging is voor een klein deel corona-gerelateerd.

Fietsmaatregelen (N 500 duizend euro)

In verband met het coronavirus zijn er maatregelen getroffen noodzakelijk voor een veilige en bereikbare binnenstad. Hiermee kunnen we bezoekers voor winkels en horeca weer verwelkomen, maar ook de ruimte geven om 1,5 meter uit elkaar te kunnen blijven. Eén van de maatregelen betreft het fietsbeheer, onder meer door het plaatsen van extra fietsenrekken op drukke plekken en het verwijderen van fout geparkeerde fietsen. Hiervoor zijn geen middelen begroot, met name door de inzet van uitzendkrachten verwachten we hier een nadeel van 500 duizend euro.

Zakelijke dienstverlening (N 400 duizend euro)

Bij de zakelijke dienstverlening verwachten we lagere opbrengsten van 990 duizend doordat de coronacrisis bij onze klanten grote veranderingen teweeg brengt zoals tijdelijke sluiting of minder productie. Deze neerwaartse lijn doet zich vooral voor bij de inzameling van bedrijfsafval onder meer bij de horeca en de evenementenbranche.

In relatie hiermee verwachten we ook lagere lasten van 590 duizend euro. Deze lastendaling blijft achter bij de neerwaartse lijn in de baten doordat een deel van de lasten een vast karakter heeft.

Overige (N 240 duizend euro)

Overige kleinere afwijkingen tellen op tot een nadeel van 240 duizend euro, waarvan ongeveer 100 duizend euro corona-gerelateerd is.

9.2 Afvalinzameling en -verwerking	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-778	549	-229

Afvalstoffenheffing (N 229 duizend euro)

In 2020 verwachten we 549 duizend euro hogere opbrengsten. Deze hogere opbrengsten worden met name veroorzaakt door een toename van het aantal aansluitingen.

Daartegenover staan hogere lasten van in totaal 778 duizend euro. De belangrijkste verklaring van de hogere lasten zijn het gevolg van hogere uitgaven voor de verbrandingsbelasting (397 duizend euro) en hogere vuilverwerkingslasten (393 duizend euro).

Per saldo een verwacht nadelig resultaat van 229 duizend euro. Aangezien het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing nul is, bestaat er geen mogelijkheid dit nadeel middels een onttrekking aan de voorziening te compenseren.

Programma 10 Veiligheid

Deelprogramma 10.2 Jeugd en veiligheid

Effectindicator	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal problematische jeugdgroepen	3	4

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 10.2: Jeugd en Veiligheid

Aantal problematische jeugdgroepen: in het eerste half jaar van 2020 tellen we 4 jeugdgroepen met een speciale aanpak.

In 2019 hadden we 4 problematische jeugdgroepen, deze zijn er in 2020 ook nog.

Oorzaak: overlastgevend gedrag van jongeren.

Bijsturing: We blijven inzetten op de aanpak problematische jeugdgroepen.

Geconstateerd wordt dat een aantal jongeren meer criminele activiteiten ontwikkelt. We gaan onderzoeken of voor deze jongeren een specifieke aanpak zinvol kan zijn (top x aanpak).

Het is nodig om meer in te zetten op preventie en vroegsignalering (middels risicojeugd-overleg) om zoveel als mogelijk te voorkomen dat risicojongeren deel gaan uitmaken van een problematische jeugdgroep.

10.2.1 Alcohol- en drugsgebruik

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal geconstateerde overtredingen alcoholverkoop aan jongeren (<18 jaar)	< 50	< 25
Aantal geconstateerde overtredingen verkoop en aanwezigheid jongeren in coffeeshops (<18 jaar)	< 5	< 2

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 10.2: Jeugd en Veiligheid

Beleidsveld: 10.2.1: Alcohol- en drugsgebruik

Alcohol- en drugsgebruik jongeren (<18 jaar)

Door het handhaven van de Noodverordening heeft een herprioritering van de handhavingsterreinen plaatsgevonden. De handhaving van de noodverordening is erop gericht om het coronavirus in te dammen. De inzet van toezichhouders en handhavers is van vitaal belang voor de naleving van de noodverordening en dus voor de gezondheid en de openbare orde. Door prioriteit van inzet op de noodverordening kunnen taken die niet direct te maken hebben met de naleving van de noodverordening met minder prioriteit worden uitgevoerd

Deelprogramma 10.3 Integriteit en veiligheid

10.3.3 (Vergunde) prostitutie

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	prognose 2020
Aantal bestuurlijke maatregelen in de vergunde prostitutie	8	1
Aantal bestuurlijke maatregelen in de illegale prostitutie	25	3

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 10.3: Integriteit en Veiligheid Beleidsveld 10.3.3: (Vergunde) prostitutie

Aantal bestuurlijke maatregelen: we zitten ruim beneden de beoogde aantallen.	De afname komt voornamelijk door de corona maatregelen, waardoor er in de periode half maart tot 1 juli formeel geen sekswerk uitgeoefend mocht worden. Toezichthouders hebben wel gemonitord op illegale prostitutie. Bijsturing: geen. Het is afwachten hoe de bestrijding van het corona-virus zich ontwikkelt. Wel blijven we extra alert op een eventuele toename van illegale prostitutie.
---	--

10.3.4 Hennepteelt en drugshandel

Prestatie-indicator	Beoogd 2020	Beoogd 2020
Aantal gesloten drugspanden	40	20

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 10.3: Integriteit en veiligheid Beleidsveld 10.3.4: Hennepteelt en drugshandel

Aantal gesloten drugspanden: In het eerste half jaar van 2020 zijn er 11 panden gesloten op grond van artikel 13b Opiumwet.	In het eerste half jaar hebben we 30 bestuurlijke rapportages ontvangen, waarvan in 11 gevallen is besloten tot een sluiting. In andere gevallen is een waarschuwing gegeven of is er afgezien van sluiting. Oorzaak: er wordt een waarschuwing gegeven, of er wordt afgezien van sluiting, wanneer de (persoonlijke) omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven. Bijsturing: niet nodig; elk geval wordt apart beoordeeld en wanneer er aanleiding is om een alternatief in te zetten voor een woningsluiting, wordt daartoe besloten. Er zijn geen financiële gevolgen mee gemoeid.
---	--

Deelprogramma 10.4 Fysieke veiligheid

10.4.1 Veiligheidsregio Groningen

Prestatie-indicatoren	Beoogd 2020	Prognose 2020
Aantal gecontroleerde kamerverhuur panden	800	400
Aantal bestuurlijke maatregelen na controle kamerverhuur panden	< 10	< 5

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Deelprogramma 10.4: Fysieke veiligheid Beleidsveld 10.4.1: Veiligheidsregio Groningen

De verwachting is dat we op de helft uitkomen van het aantal controles en bestuurlijke maatregelen	Door de corona- maatregelen hebben er minder controles kunnen plaatsvinden. Bijsturing: Toezicht is eind mei aangepast opgepakt. Alleen op afspraak waarbij de coronamaatregelen strikt worden gehanteerd. Dit betekent een lagere productiviteit. Er wordt nu vooral ingezet op voorlichting (in samenwerking met de diverse studentenverenigingen en ook het kei-bestuur). Komende periode zal vooral voorlichting als belangrijkste tool worden ingezet.
--	---

Financiële toelichting

Programma 10. Veiligheid					
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking	
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020	
Lasten					
10.1 Veilige woon- en leefomgeving	5.854	5.775	5.985	-210	
10.2 Jeugd en veiligheid	595	595	495	100	
10.3 Integriteit en veiligheid	1.416	1.697	1.769	-72	
10.4 Fysieke veiligheid	18.798	18.798	19.947	-1.149	
Totaal lasten	26.663	26.865	28.196	-1.331	
Baten					
10.1 Veilige woon- en leefomgeving	2.714	2.713	2.463	-250	
10.2 Jeugd en veiligheid	0	0	0	0	
10.3 Integriteit en veiligheid	756	756	828	72	
10.4 Fysieke veiligheid	17	17	17	0	
Totaal baten	3.487	3.486	3.308	-178	
Reserve mutaties					
Totaal toevoegingen	0	0	0	0	
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	
Totaal Programma 10	-23.176	-23.379	-24.888	-1.509	

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

10.1 Veilige woon- en leefomgeving	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-210	-250	-460

Precario (N 250 duizend euro)

Als gevolg van de coronacrisis heeft het college het heffen van precario op terrassen uitgesteld (ook aanslagen over 2019 die deels nog moeten worden opgelegd) en deels kwijtgescholden. De inkomsten zullen lager uitvallen omdat er minder terrassen zijn geopend in 2020. Het risico is dat de inkomsten nog meer kunnen tegenvallen indien zou blijken dat exploitanten niet in staat zijn te betalen over 2019 en 2020.

Overige afwijkingen (N 210 duizend euro)

De overige afwijkingen tellen op tot een nadeel van 210 duizend euro.

10.4 Fysieke veiligheid	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-1.149	0	-1.149

Veiligheidsregio Groningen (N 1,1 miljoen euro)

De Veiligheidsregio Groningen (VRG) heeft in de jaarrekening 2019 een voorziening op moeten nemen in verband met FLO-overgangsrecht voor een bedrag van 15,2 miljoen euro. Dit heeft bij de VRG geleid tot een negatief eigen vermogen per 31 december 2019 van 10,3 miljoen euro. In verband met de effecten op de begrotingsactualisatie 2020 en de begroting 2021 (incl. meerjarenramingen 2022-2024) van de VRG, is door de VRG aan de provincie uitstel gevraagd en verkregen voor de aanlevering van deze documenten tot 15 december 2020. Dit uitstel is verleend. Dit heeft de ruimte gecreëerd om in gezamenlijk overleg tussen VRG, deelnemende gemeenten en provincie te komen tot een oplossing voor het negatieve eigen vermogen. VRG heeft een aantal scenario's in beeld gebracht. Op basis van de huidige stand van zaken gaan wij in onze prognose uit van het scenario van een tijdelijke aanvullende gemeentelijke bijdrage aan de VRG van 1,1 miljoen euro per jaar, gedurende de jaren 2020 tot en met 2024.

Programma 11 Dienstverlening

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen dit programma.

Financiële toelichting

Programma 11. Dienstverlening (Bedragen x 1.000 euro)				
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020
Lasten				
11.1 Publieke dienstverlening	14.201	14.951	14.416	535
11.2 Communicatie met de burger	104	103	103	0
Totaal lasten	14.305	15.054	14.519	535
Baten				
11.1 Publieke dienstverlening	3.980	4.267	4.242	-25
11.2 Communicatie met de burger	0	0	0	0
Totaal baten	3.980	4.267	4.242	-25
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal Programma 11	-10.325	-10.787	-10.277	510

**Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020
(alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)**

11.1 Publieke Dienstverlening	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	535	-25	510

Virtueel Groningen (V 160 duizend euro)

Ook voor het programma Virtueel Groningen is 2020 dankzij de corona crisis een bijzonder jaar geworden. Met name ontwikkelingen rondom online participatie zijn in een stroomversnelling gekomen. Ook hebben we de organisatie in de beginfase van de crisis ondersteund bij het digitaal (samen)werken.

Andere projecten hebben we moeten temporiseren of tijdelijk stil moeten zetten omdat fysiek contact met inwoners en/of collega's een wezenlijk onderdeel van de aanpak is. Het effect hiervan is dat een aantal van deze projecten een langere doorlooptijd kent en we verwachten in 2020 een onder uitputting van 160 duizend euro.

Bijdrage Noordelijk Belastingkantoor (V 225 duizend euro)

Wij verwachten een positief resultaat op de bijdrage aan het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) van 225 duizend euro.

Overige afwijkingen (V 125 duizend euro)

De overige afwijkingen tellen op tot een voordeel van 125 duizend euro.

Programma 12 College van burgemeester en wethouders, raad en gebiedsgericht werken

Wij verwachten op dit moment geen overige afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen dit programma. Afwijkingen in het beleid van gebiedsgericht werken is opgenomen in Paragraaf 1: Integraal gebiedsgericht werken.

Financiële toelichting

Programma 12. College, raad en gebiedsgericht werken (Bedragen x 1.000 euro)				
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020
Lasten				
12.1 College en Raad	1.155	4.767	9.686	-4.919
12.2 Gebiedsgericht werken	4.649	5.372	4.372	1.000
Totaal lasten	5.804	10.139	14.058	-3.919
Baten				
12.1 College en Raad	3.485	3.481	3.481	0
12.2 Gebiedsgericht werken	165	165	165	0
Totaal baten	3.650	3.646	3.646	0
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	12.326	13.842	13.842	0
Totaal onttrekkingen	8.600	42.430	42.430	0
Totaal Programma 12	-5.880	22.095	18.176	-3.919

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020 (alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

12.1 College en Raad	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-4.919	0	-4.919

Hervormingen (N 4,2 miljoen euro)

Wij verwachten voor 2020 op de hervormingen uit de begroting 2020 een incidenteel nadeel van 4,2 miljoen euro. Een aantal van deze maatregelen vragen meer tijd om door te voeren. Het nadeel betreft de volgende maatregelen.

- Maatregel 48: afwegen samenwerkingen, deelname regelingen en akkoorden ad 100 duizend euro,
- Maatregel 51: subsidies ad 1 miljoen euro,
- Maatregel 56: leniger en flexibeler begroten ad 5 miljoen euro; hier staan voordelen tegenover bij het gemeentefonds (onderuitputting BTW-compensatiefonds) en de OZB. Voor 2021 wordt met die voordelen 2,6 miljoen van de maatregel ingevuld, voor het resterende deel ad 2,4 miljoen is een opgave ingediend. Mogelijk ontstaan er bij diverse directies voordelen die we dit jaar aan deze taakstelling kunnen relateren.
- Maatregel 50 doorberekenen werken voor de regio ad 200 duizend euro; hiervoor is voor de begroting 2021 een opgave ingediend.

In de begroting is voor dit jaar een frictiebudget beschikbaar gesteld van 2,081 miljoen euro. Deze kan vrijvallen ter dekking van bovengenoemde nadelen. Voor de VGR2 moeten we hierbij ook de eventuele afwijkende prognoses van alle directies betrekken.

Inleenkrachten (N 500 duizend euro)

De bezuiniging op de organisatie vullen wij voor een deel in door een aanbestedingsvoordeel op inleenkrachten van Randstad. Dit voordeel is op een minder grote omvang van toepassing dan aanvankelijk verondersteld. Wij verwachten hierop een nadeel van 500 duizend euro.

Restwaarde maatschappelijk vastgoed (N 109 duizend euro)

De taakstelling invoering restwaarde maatschappelijk vastgoed bedroeg 1,2 miljoen euro. Uit de eerste berekeningen bleek dat deze taakstelling gerealiseerd kon worden. Uit een recentere doorrekening voor de komende jaren blijkt op deze post een tekort van 109 duizend euro die niet gerealiseerd kan worden als gevolg van de vernieuwde restwaardebepaling.

Vrijval weglekbudget (V 308 duizend euro)

In de begroting is structureel budget beschikbaar voor weglekeffecten in verband met bezuinigingen. De vrijval op het weglekbudget wordt incidenteel ingezet ter dekking van de bezuinigingen. Ter dekking van de begroting 2020 is incidenteel 1 miljoen euro ingezet. Het restant bedraagt 308 duizend euro en kan dit jaar vrijvallen.

Dubbele dekking meerjarenbeeld (V 286 duizend euro)

In de begroting 2020 zijn 3 taakstellingen zowel via het meerjarenbeeld als de opgaven gedekt. Het gaat in totaal om 286 duizend euro: bezuinigingen Haren 114 duizend euro structureel, Kindcentrum ten Boer 72 duizend euro structureel en Groninger Archieven 100 duizend euro incidenteel.

De structurele effecten zijn verwerkt in het meerjarenbeeld begroting 2021.

Nominale compensatie (N 108 duizend euro)

De in de begroting 2020 verwerkte loon- en prijsontwikkelingen over 2019 en 2020 is bij voortgangsrapportage 2020-I aangepast. Door gewijzigde percentages voor loon - en prijsontwikkeling ontstaat een nadeel van 50 duizend euro. In de begroting stond nog een restantbedrag van min 58 duizend euro. Per saldo is sprake van een nadelig resultaat van 108 duizend euro.

Dotatie voorziening APPA (N 850 duizend euro)

Op basis van onze inschatting verwachten wij 850 duizend euro meer te moeten toevoegen aan de voorziening. Later dit jaar zal, op basis van actuariële deskundigheid van derden, pas definitief duidelijk zijn wat de werkelijke afwijking wordt.

Overig (V 273 duizend euro)

Overige kleinere afwijkingen tellen op tot een nadeel van 273 duizend euro.

12.2 Gebiedsgericht werken	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	1.000	0	1.000

Gebiedsgericht werken (V 1,0 miljoen euro)

De uitgaven uit het programma Integraal Gebiedsgericht Werken blijven achter bij die van voorgaande jaren. De corona-crisis vormt hiervoor de belangrijkste verklaring. Het programma Integraal Gebiedsgericht Werken wordt sterk beïnvloed door wensen en ideeën van wijk- en dorpsbewoners. De inzet en uitgaven van middelen uit het programma worden in nauwe samenspraak en afstemming met deze bewoners tot stand gebracht. Door de corona-crisis zijn de mogelijkheden om met wijk- en dorpsbewoners in gesprek te gaan in de afgelopen maanden behoorlijk beperkt. We verwachten daarom voor dit jaar een voordeel van 1,0 miljoen euro.

Programma 13 Algemene inkomsten en post onvoorzien

Wij verwachten op dit moment geen overige afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen dit programma.

Financiële toelichting

Programma 13. Algemene inkomsten en post onvoorzien				
(Bedragen x 1.000 euro)	Primitieve begroting	Actuele begroting	Prognose	Verwachte afwijking
Deelprogramma	2020	2020	VGR 20-2	VGR 2020
Lasten				
13.1 Algem. ink. & post onvoorzien	43.018	13.759	13.199	560
Totaal lasten	43.018	13.759	13.199	560
Baten				
13.1 Algem. ink. & post onvoorzien	686.085	669.494	679.527	10.033
Totaal baten	686.085	669.494	679.527	10.033
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal Programma 13	643.067	655.735	666.328	10.593

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020

(alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

13.1 Alg. inkomsten en post onvoorzien	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	560	10.033	10.593

Gemeentefonds (V 8,9 miljoen euro)

Op basis van de septembercirculaire verwachten we een voordeel op het Gemeentefonds van afgerond 8,9 miljoen euro.

Landelijke ontwikkelingen (V 4,0 miljoen euro)

De begroting 2020 is gebaseerd op het accres zoals dat bij de meicirculaire 2019 is geraamd. In de septembercirculaire 2019 is het accres met 13 punten toegenomen en leidt daarmee tot een voordeel ten opzichte van de primitieve begroting 2020 van ruim 3,4 miljoen euro. De stijging van het accres ontstaat door aanpassing van het investeringsritme van de ministeries van I&W en Defensie, het pensioenakkoord en het woningmarktpakket.

In de meicirculaire 2020 is het accres opwaarts bijgesteld en is er een grotere onderuitputting van het BTW compensatiefonds (BCF) t.o.v. de verwachting bij de septembercirculaire 2019. De uitkeringsfactor daalt niettemin fors (-7 punten: nadeel 1,9 miljoen euro). De belangrijkste oorzaak is dat er via de maatstaven medicijngebruik aanmerkelijk meer wordt verdeeld waardoor de uitkeringsfactor daalt. In de septembercirculaire 2020 is de verwachte onderuitputting onder het plafond van het BCF aan het gemeentefonds toegevoegd voor 1,4 miljoen euro. Ook is bij de septembercirculaire 1,0 miljoen euro toegevoegd als coronacompensatie via het incidenteel schrappen van de opschalingskorting. Het resultaat landelijke ontwikkelingen bedraagt dan per saldo 4,0 miljoen euro.

Plaatselijke ontwikkelingen (V 4,5 miljoen euro)

De algemene uitkering gemeentefonds wordt verdeeld via diverse verdeelmaatstaven. We hebben de inschatting van de maatstaven geactualiseerd ten opzichte van de ramingen zoals die zijn opgenomen in de primitieve begroting 2020. Dit doen we op basis van actuele informatie vanuit onder andere het CBS, de waarderingskamer en de jaarrekening 2019 zijn de standen van een aantal verdeelmaatstaven geactualiseerd.

De maatstaf voor (OZB)belastingcapaciteit is gestegen en leidt tot een neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering (nadeel 1,2 miljoen euro). Bijstelling van maatstaven (zoals stijgend medicijngebruik, een hogere omgevingsadressendichtheid, hoger klantenpotentieel, kernen en meer woonruimten/bedrijfsvestigingen) leidt per saldo tot een voordeel van 5,0 miljoen euro.

Bij de septembercirculaire 2020 ontvangen we 462 duizend euro voor de meerkosten voor het organiseren van verkiezingen

als gevolg van corona. Deze middelen worden in 2021 ingezet en vallen in 2020 vrij in het resultaat. In het raadsvoorstel septembercirculaire 2020 wordt voorgesteld om als voorbeslag van het rekeningresultaat 2020 deze middelen in 2021 beschikbaar te stellen voor de meerkosten van de organisatie van de verkiezingen.

Uitkeringen gemeentefonds 2019 (V 0,5 miljoen euro)

Uit de mei- en septembercirculaire 2020 blijkt dat de uitkeringsfactor over 2019 met 1 punt opwaarts wordt bijgesteld door een grotere daling van het aantal bijstandsontvangers en een van het aantal wooneenheden. Ook de maatstaf omgevingsadressendichtheid neemt toe waardoor er per saldo een voordeel resulteert van 489 duizend euro in 2020.

Onroerende Zaakbelasting (V 2,0 miljoen euro)

We verwachten een meeropbrengst onroerende zaak belasting van 2 miljoen euro. Dit wordt met name verklaard doordat de economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad hoger uit valt dan ten tijde van de berekening van de tarieven werd voorzien. Op dat moment waren de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond en voor het niet getaxeerde deel hebben we aannames gedaan. In de ontwerpbegroting 2021 stellen we voor om 1 miljoen euro hiervan in te zetten voor invulling van de taakstelling leniger/flexibeler begroten.

Logiesbelasting (N 546 duizend euro)

Als gevolg van de corona-maatregelen verwachten we een scherpe daling in het aantal overnachtingen. Naar inschatting gaat dit om een inkomensverlies van 200 duizend euro per maand. Tevens verwachten we bij heropening van de hotels sinds 1 juni dat de bezetting niet direct weer op het oude niveau komt te liggen. Inkomstenderving schatten we op 100 duizend euro per maand. De logiesbelasting 2020 wordt in 2021 opgelegd. We verwachten een totale inkomstenderving van circa 1,1 miljoen euro. Hiervoor worden we voor 554 duizend euro vanuit het Rijk gecompenseerd.

Overige belastingen (N 47 duizend euro)

Op de Hondenbelasting, Forensenbelasting en Roerende zaakbelasting verwachten we kleinere afwijkingen die samen optellen tot een nadeel van 47 duizend euro.

Fonds Ondernemend Groningen (V 250 duizend euro)

In 2020 wordt op alle niet-woningen een opslag van 6 % op de OZB geheven ten behoeve van het Fonds ondernemend Groningen (FOG). De afdracht aan het FOG valt lager uit doordat de opslag van 6 % op gemeentelijke objecten niet aan het FOG wordt uitgekeerd.

Vrijval compensatieregeling OZB (N 120 duizend euro)

Deze hervormingsmaatregel wordt niet gerealiseerd. Bedrijven in Haren en Ten Boer betalen na de herindeling fors meer OZB dan daarvoor. Daarom is voor deze bedrijven een compensatieregeling vastgesteld. Bij de berekening van de uitgekeerde en nog uit te keren compensatiebedragen is abusievelijk geen rekening gehouden met de compensatie voor scholen voor voortgezet onderwijs in de voormalige gemeente Haren. Deze scholen hebben o.g.v. de compensatieregeling recht op compensatie. Hierdoor ontstaat een nadeel op deze regeling.

Saldo financieringsfunctie (V 648 duizend euro)

Dit voordeel kan als volgt worden verklaard:

- het voordeel door korte mismatchfinanciering (de financiering van vaste activa met goedkopere kortlopende in plaats duurdere langlopende leningen) zal naar verwachting 535 duizend euro hoger uitkomen dan verwacht;
- daarnaast is er een voordeel vanwege de negatieve rente op kortlopende leningen. In de begroting is uitgegaan van 0 % rente op deze leningen. Dit heeft geleid tot een voordeel van 312 duizend euro;
- overige kleinere afwijkingen leiden samen tot een verwacht nadeel van 199 duizend euro.

Rente (N 168 duizend euro)

Betreft diverse afwijkingen met betrekking tot renteverrekeningen. De structurele effecten zijn verwerkt in het meerjarenbeeld begroting 2021.

Dividenden (N 137 duizend euro)

In verband met een gunstige afwikkeling van een mogelijke claim rondom de verkoop van Attero heeft één van de tijdelijke vennootschappen, opgericht in verband met de verkoop van Essent en Attero, een uitkering aan haar aandeelhouders gedaan. Voor de gemeente Groningen levert dit een voordeel op van 99 duizend euro. Het dividend van Enexis is 70 duizend euro hoger dan verwacht.

Tenslotte was er in 2019 een grote kredietstrop bij BNG (een voorziening op uitstaande kredieten bij één relatie). Door die strop is de nettowinst flink gedaald en bij een gelijkblijvende pay-outratio van 50 % heeft dit geleid tot een lager voorgesteld dividend. Een financieel nadeel van 306 duizend euro. Per saldo leidt dit tot een nadeel van 137 duizend euro op dividenden.

Correctie daling ROP (N 384 duizend euro)

In de begroting 2020 was het wegleffect naar de tarieven onvoldoende verwerkt. Dit leidt tot een nadeel van 384 duizend euro. Het structurele effect is verwerkt in het meerjarenbeeld begroting 2021.

Post onvoorzien (V 166 duizend euro)

In de begroting is een bedrag van 166 duizend euro opgenomen als stelpost onvoorzien. Op het moment van deze voortgangsrapportage is daar nog geen claim op gelegd. Wij verwachten daarom een voordeel van genoemd bedrag.

Programma 14 Overhead en ondersteuning organisatie

Wij verwachten op dit moment geen overige afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen dit programma.

Financiële toelichting

Programma 14. Overhead en ondersteuning organisatie (Bedragen x 1.000 euro)				
Deelprogramma	Primitieve begroting 2020	Actuele begroting 2020	Prognose VGR 20-2	Verwachte afwijking VGR 2020
Lasten				
14.1 Overhead en onderst organ.	115.773	124.940	127.619	-2.679
Totaal lasten	115.773	124.940	127.619	-2.679
Baten				
14.1 Overhead en onderst organ.	11.439	11.660	11.593	-67
Totaal baten	11.439	11.660	11.593	-67
Reserve mutaties				
Totaal toevoegingen	147	147	147	0
Totaal onttrekkingen	126	126	126	0
Totaal Programma 14	-104.355	-113.301	-116.047	-2.746

Toelichting van het verschil tussen de actuele begroting 2020 en de prognose 2020

(alleen bij verschillen in baten en lasten > 250 duizend euro)

14.1 Overhead en ondersteuning organ.	Lasten	Baten	Saldo
Afwijking (bedragen x 1.000 euro)	-2.679	-67	-2.746

Hervormingen (N 1,4 miljoen euro)

Binnen programma 14 vallen hervormingen welke betrekking hebben op de organisatie en de begroting 2020. De verwachte afwijkingen worden hieronder per onderdeel toegelicht.

Bezuinigingen op de organisatie (N 1,3 miljoen euro)

In de begroting 2020 is voor een aantal niet realiseerbare taakstellingen geld beschikbaar gesteld. Voor de bezuinigingsmaatregelen op de organisatie verwachten wij in 2020 nog een incidenteel nadeel van afgerond 1,3 miljoen euro in verband met de forse krimppoging van het Shared Service Center, omdat interne reorganisaties in de uitvoering meer tijd vragen dan gepland.

Hervormingen begroting 2020 (N 100 duizend euro)

In de begroting 2020 is de hervormingsmaatregel vastgesteld om het gebruik van panden te optimaliseren. Deze maatregel blijkt nog niet realiseerbaar, omdat de beoogde sluiting van een aantal panden op vrijdag in de huidige situatie niet uitvoerbaar is.

Onderhoud ICT (N 625 duizend euro)

Sinds een aantal jaren constateren we dat de budgetten voor onderhoud onvoldoende zijn. Het tekort wordt groter doordat de indexatie van onderhoudscontracten, alsmede de groei van het gebruik binnen de contracten harder omhoog gaat dan de beschikbare middelen. Daarnaast bleek bij een aantal onderhoudscontracten de verwachting dat Fujitsu deze zou overnemen niet terecht. Bij de VGR 2020-I is gemeld dat we hierdoor een nadeel van 1 miljoen euro verwachten. De verwachting is nu dat dit zal resulteren in een nadeel van 625 duizend euro.

Businesscase Outsourcing ICT (N 924 duizend euro)

Door de vertraging van de transitie naar Fujitsu is in 2020 sprake van extra projectuitgaven en wordt rekening gehouden met extra uitgaven voor niet voorziene veranderingen. We verwachten hierdoor in 2020 een nadeel van 924 duizend euro. Deze extra uitgaven in 2020 zijn een verschuiving vanuit 2019 toen een voordelig resultaat op de businesscase Outsourcing

ICT werd gerealiseerd. Over de hele looptijd van dit meerjarenproject, die loopt tot en met 2024, verwachten we binnen de financiële kaders te blijven.

Vrijval ICT (V 777 duizend euro)

Voor de ICT budgetten welke geen betrekking hebben op de dienstverlening van Fujitsu en daarmee niet bij de businesscase Outsourcing ICT horen, verwachten we een incidenteel voordeel van 777 duizend euro. Er is sprake van incidentele vrijval van kapitaallasten doordat investeringen nadat ze volledig zijn afgeschreven nog in gebruik blijven en pas later vervangen worden. Daarnaast is er incidentele vrijval op enkele uitgaafbudgetten voor dienstverlening aan derden doordat deze dienstverlening op onderdelen nog niet volledig is ingevuld.

Facilitaire zaken (V 167 duizend euro)

Als gevolg van de coronacrisis worden er 456 duizend euro aan extra kosten gemaakt voor facilitaire zaken. Daarbij valt te denken aan aanpassingen in de gebouwen, extra schoonmaak en hygiënekits voor het personeel. Anderzijds verwachten we een incidenteel voordeel op facilitaire zaken van 623 duizend euro. Deze ontstaan voor een groot gedeelte door vrijval kapitaallasten, kosten multifunctionals, vracht- en verzendkosten en vacature personeel. Per saldo komt dit uit op een voordeel van 167 duizend euro.

Projecten Stadsontwikkeling (N 500 duizend euro)

In verband met de coronacrisis is er leegloop op de projecten van Stadsontwikkeling. Dit betekent dat inhuur en ambtelijk personeel niet meer kan worden ingezet op projecten, terwijl de kosten gewoon doorlopen. Op dit moment schatten wij de kosten van dit effect in op 500 duizend euro.

Debiteuren vorderingen (N 500 duizend euro)

Door de coronacrisis verwachten we dat een deel van onze debiteuren niet aan de betalingsverplichting kan voldoen. Hierdoor zal een deel oninbaar worden en zullen we de voorziening voor dubieuze debiteuren moeten verhogen.

Overige afwijkingen (V 259 duizend euro)

De overige afwijkingen tellen op tot een voordeel van 259 duizend euro.

Paragrafen

Paragraaf 1: Integraal gebiedsgericht werken

Afwijkingen in de uitvoering van beleid

Paragraaf 1: Integraal gebiedsgericht werken

Naam onderdeel: Algemeen

Integraal Gebiedsgericht Werken		Het programma wordt sterk beïnvloed door wensen en ideeën van wijk- en dorpsbewoners. De inzet en uitgaven van middelen uit het programma worden in nauwe samenspraak en afstemming met deze bewoners tot stand gebracht. Door de coronacrisis zijn de mogelijkheden om met wijk- en dorpsbewoners in gesprek te gaan in de afgelopen maanden behoorlijk beperkt. Voorbeelden hiervan zijn de planontwikkeling voor het Stadspark en de toekomstvisie voor Haren (Groene Parel). Op dit moment is de verdere ontwikkeling van de coronacrisis onvoorspelbaar.
---------------------------------	--	---

Paragraaf 2: Duurzaamheid

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen deze paragraaf.

Paragraaf 9: Bedrijfsvoering

Wij verwachten op dit moment geen afwijkingen in de uitvoering van beleid binnen deze paragraaf. Informatie t.a.v. personele ontwikkelingen wordt toegelicht bij het onderdeel personeel.

Slot en nacalculaties

In 2020 worden er naar verwachting geen slotcalculaties opgesteld.

In 2020 worden de volgende nacalculaties opgesteld:

Nacalculaties	
November	Herbouw (brand) Noorden
December	Meerjaren investeringen BORG 2012-2018
December	Sanering riolering 2014 t/m 2018

Geconstateerde onrechtmatigheden en voortgang IC-plan

Controleplan 2020 en geconstateerde onrechtmatigheden

Bij de startnotitie voor 2020 die samen met PWC is opgesteld, is het controleplan van team Auditing als bijlage toegevoegd. Dit controleplan is tot stand gekomen na de jaarlijkse concernbrede risicoanalyse. De startnotitie is behandeld in het college en de raad is hierover geïnformeerd.

In het controleplan worden de te auditen processen benoemd en geprioriteerd. Een risico bij de uitvoering is de beschikbare capaciteit. Mede op advies van PWC hebben we de gewenste kwaliteit van uitvoering in overeenstemming gebracht met de bestaande capaciteit. Aldus wordt ingezet op realistische ambities en kunnen de verwachtingen goed gemanaged worden.

Per 1 juni en per 1 juli zijn in totaal drie nieuwe auditors gestart, waarmee onze vacatures zijn vervuld.

Uit onze testwerkzaamheden zijn voornamelijk geen onrechtmatigheden naar voren gekomen.

Ontwikkeling Auditing

Ook dit jaar zal Auditing zich verder blijven ontwikkelen door te investeren in professionaliteit, aansluitend op de visie op Control, en op kwaliteit door een goede review te borgen in het proces. Het model "three-lines of defense" staat centraal in deze nieuwe visie. Het spreekt voor zich dat onze werkprogramma's hierop zijn afgestemd en dat wij in onze rapportages bij voortduring zullen ingaan op de implementatie van de nieuwe visie.

Op individueel niveau vindt coaching, scholing en training on the job plaats. De opzet en uitvoering van de verbijzonderde interne controles voldoen aan de eisen van de accountant.

Voortgang van onderzoeken doeltreffendheid en doelmatigheid

Zorg

Het onderzoek loopt. Er is wel vertraging opgelopen door de corona crisis. Huisbezoeken waren hierdoor niet mogelijk. Achter de schermen is er doorgewerkt, met name aan het verstevigen van de domein overstijgende samenwerking in dit project (intern en extern) en het efficiënter organiseren van de werkprocessen.

Harmonisatie beleid en regelgeving n.a.v. de herindeling

Op 1 januari 2019 was de fusie Haren, Ten Boer en Groningen een feit en vormen wij samen een nieuwe gemeente. De beleidsharmonisatie is nodig voor het goed vormgeven van de nieuwe gemeente met toevoeging van benodigde kennis en behoud van effectieve werkwijzen en structuren uit voorheen Haren en Ten Boer. De gemeente gebruikt hierbij de doelstellingen uit het coalitieakkoord als leidraad voor het te harmoniseren beleid van de drie voormalige gemeenten. De projectgroep Harmonisatie zorgt voor de regie en stuurt erop aan dat de harmonisatie voor een groot deel in de lijn wordt uitgevoerd.

Een derde van de in kaart gebrachte te harmoniseren opgaven is afgerond. Voor het fysieke domein staan in september een aantal grotere beleidsharmonisaties op de raadsagenda, zoals de APV, evenementenbeleid en de kapvergunning. Voor het sociale domein staat in september de adviesraden op de agenda en in november de sociaal culturele accommodaties. De overige opgaven zijn in kaart gebracht en de berichtgeving is dat deze volgens planning worden afgerond voor 2021, daarmee behalen we de termijn van 2 jaar die de gemeente Groningen heeft volgens De wet Arhi (Algemene Regels Herindeling).

Kostendekkendheid privaat- en publiekrechtelijke tarieven

Op basis van de financiële verordening van de gemeente Groningen dient er elke 4 jaar een onderzoek plaats te vinden naar de tarieven. Het laatste onderzoek dateert uit 2014, toen de tarieven en belastingen van 2014 zijn onderzocht. I.v.m. de herindeling vindt het volgende onderzoek in 2020 plaats met betrekking tot de tarieven en belastingen van 2021. 2021 is het eerste jaar waarin alle tarieven en belastingen van de nieuwe gemeente Groningen zullen zijn geharmoniseerd.

Ingezet is wordt op integratie van het onderzoek binnen het begrotingsproces voor de begroting 2021. De rapportage zal tegelijkertijd met de begroting en de tarievennota worden opgeleverd (oktober 2020).

Overige aandachtspunten

Aanbevelingen rekenkamercommissie

Van de onderwerpen WMO en Kapbeleid wordt de huidige stand van zaken weergegeven naar aanleiding van aanbevelingen uit de onderzoeken van de rekenkamercommissie.

WMO

1. Focus de verantwoording vooral op het doelbereik en de maatschappelijke effecten en voorzie deze van meerjarige trendinformatie en uiteraard verklaringen en duiding.

Ter verantwoording van het doelbereik hanteren we een mix van effect- en prestatie-indicatoren, op onderdelen ondersteund door kengetallen. Deze indicatoren geven informatie over de gestelde doelen. Met behulp van deze mix van indicatoren willen we de raad in staat stellen om meer te sturen op het 'wat' en minder op het 'hoe'. Deze indicatoren hebben een plek gekregen in de programmabegroting 2021.

2. Kom tot een beperktere set van indicatoren waarop de raad elk jaar WMO-breed wordt geïnformeerd over de bereikte effecten en doelen. De huidige ingezette koers van monitoring met 68 voor de WMO relevante indicatoren is voor de operationele aansturing door het college begrijpelijk, maar voor de raad naar verwachting niet inzichtelijk.

Ter voorbereiding op de programmabegroting 2021 is in programma 4 een vijftal indicatoren geschrapt. Daarnaast zijn er twaalf indicatoren omgevormd in kengetallen. Het betreft specifiek indicatoren die geen informatie geven over resultaat- of doelbereik, maar vooral operationeel van aard zijn. Het betreft veelal opsommingen van activiteiten, zonder duidelijke relatie met de beoogde resultaten.

3. Voeg aan de verantwoordingsinformatie een besluit of bespreekvoorstel toe zodat de raad ook in positie wordt gebracht om de controlerende taak uit te voeren en waar nodig veranderingen in de kaders aan te brengen.

Wij besteden bij het presenteren van verantwoordingsinformatie doorlopend aandacht aan de vraag hoe we de raad zo goed mogelijk in positie kunnen brengen, en brengen hierin daar waar nodig verbeteringen aan. De aanpassingen in de programmabegroting zullen bijdragen aan een betere positionering van en sturing door de raad.

Kapbeleid

1. Zet (nog) meer in op het verbeteren van de kwaliteit van bomen (vergroten kroonvolume en verbeteren ondergrond) en laat niet het aantal stammen (de kwantiteit) leidend zijn.

Het beleid voor bomen ligt vast in de bomenstructuurvisie 'Sterke Stammen' en het bomenbeleidsplan Haren. Deze beleidsstukken blijven naast het groenplan Vitamine G vigerend. Uitgangspunt is en blijft 'kwaliteit' boven 'kwantiteit'. We planten alleen bomen als daarvoor genoeg ruimte is en zorgen voor een goede groeiplaats zodat uiteindelijk de boom kan uitgroeien tot een gezonde boom met een groot kroonvolume. In de harmonisatie van de beleidsregels APVG Vellen van een houtopstand (vaststelling door het college in oktober 2020) zal de mogelijkheid voor aanscherping van de herplantplicht (kwantitatief of kwalitatief) worden meegenomen.

2. Besef en erken (meer) dat doelen strijdig met elkaar kunnen zijn en houd daar met het stellen van doelen rekening mee.

We hebben in het groenplan opgenomen dat we het groen als uitgangspunt nemen in ruimtelijke ontwikkelingen. Bij de start van nieuwe ruimtelijke projecten passen we het groen in. Hiermee krijgt groen een volwaardige positie binnen projecten en is een integrale afweging mogelijk. Ook het aanscherpen van het kapbeleid, via harmonisering van de APVG en de beleidsregels APVG Vellen van een houtopstand maakt hier onderdeel van uit.

3. In het beleid (meer) ruimte creëren opdat maatwerkoplossingen gerealiseerd kunnen worden. Nadeel kan zijn dat dat er meer bezwaren ingediend zullen worden. Dit nadeel kan in belangrijke mate worden ondervangen door te zorgen voor een adequate communicatie met betrokkenen.

Maatwerkoplossingen zijn in het beleid altijd mogelijk, daarvoor kunnen we gebruik maken van het beleid zelf alsook door (wellicht vaker) toepassing te geven aan de inherente afwijkingsbevoegdheid zoals al in aanbeveling 8 is genoemd. Uitgangspunt

blijft natuurlijk het beleid zelf, deze regels worden opgesteld om transparant en duidelijk te zijn over onze beleidsmotieven aan de burger en zelfbinding naar de gemeente als uitvoerder en bewaker van het algemeen (groen) belang.

4. Overweeg wat de lokale regelgeving betreft een gebiedsgerichte benadering: differentiatie in regelgeving bevordert gewenst maatwerk en de doeltreffendheid. Dus regels die per gebied van elkaar verschillen wanneer daar grond voor is. De binnenstad is een andere omgeving dan een buitenwijk en een buitenwijk verschilt weer van het buitengebied. En ook verschillen de wijken aan de rand van de stad van elkaar.

We willen het groen binnen onze gemeente op peil houden en het kappen van bomen zoveel mogelijk beperken ongeacht waar een boom staat. Voor zowel onze inwoners als voor de gemeentelijke organisatie is het van belang dat de criteria om een kapaanvraag te beoordelen objectief en eenvoudig te hanteren zijn. We hebben daarom in het raadsvoorstel over de harmonisatie van de APVG de raad voorgesteld om het kapverbod niet te differentiëren naar gebieden en het kapverbod vanaf 20 cm stamdoorsnede voor iedereen te laten gelden. De enige uitzondering geldt voor bomen die onder de Wet Natuurbescherming (voormalige Boswet) vallen.

5. Heb aandacht voor een adequate personele formatie (en achtervang) voor de vergunningverlening en draag zorg voor een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en afdoende coördinatie-afspraken.

Met ingang van 1 januari 2020 is de formatie voor vergunningverlening Kap uitgebreid met 1 fte, welke ook al is ingevuld. Momenteel zijn er dus 2 vergunningverleners Kap werkzaam, waarbij de werkdruk is afgenomen en de werkverdeling goed gecoördineerd wordt. Kortom, aan aanbeveling 5 is volledig voldaan.

6. In de ontwerpfase van ruimtelijke projecten 'groen' en bomen vanaf het begin (laten) meenemen in het planproces en deze niet het sluitstuk laten zijn van een ontwikkelingstraject.

Zie onze reactie bij aanbeveling 2. In het groenplan is opgenomen dat we gaan onderzoeken hoe we de bomeneffect-analyse eerder en al vanaf de initiatiefase in ruimtelijke ontwikkelingen kunnen gaan toepassen zonder dat het proces vertragend werkt.

7. Biedt maatwerk voor inpassing en/of compensatie voor spontaan opgekomen bomen en andere houtopstand bij ontwikkeling van terreinen waar zich dat voordoet.

Zie onze reactie bij aanbeveling 6.

8. Wees flexibeler waar mogelijk door bij vergunningprocedures te beoordelen of er bijzondere omstandigheden zijn om gemotiveerd van het beleid af te wijken (toepassing van art. 4.84 van de Algemene wet bestuursrecht).*

Zie onze reactie bij aanbeveling 3.

9. Besteed nog meer aandacht aan zorgvuldige afwegingen bij projectplannen met oog voor behoud van bomen, zodat niet onnodig weerstand wordt opgeroepen.

Zie onze reacties bij aanbeveling 2 en 6.

10. Betrek de provincie bij de relevante overlegplatformen. Er is vanuit de gemeente overleg met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Groninger Landschap. Echter, de gemeente heeft ook met provinciaal natuurbeleid te maken buiten het bebouwd gebied binnen de gemeentegrens. Aangeraden wordt om ook met de provincie structureel overleg te hebben en deze te betrekken in een van de reeds aanwezige overlegplatformen. Ook bij het opstellen van een nieuwe groenvisie is het raadzaam de provincie hierin te betrekken.

In het kader van het groenplan onderhouden wij via verschillende beleidslijnen intensief contact. Denk aan Bos & Hout, een programma om de komende jaren 700 hectare aan bos en hout in de provincie aan te planten, en het Landschapsconvenant (we onderzoeken op welke wijze de gemeente een bijdrage kan leveren aan het beheer en versterken van het landschap in relatie met andere betrokken partners). Maar ook binnen projecten hebben we overleg met de provincie, zoals bij de aanleg van ecologische verbindingen, landschapsherstelprojecten en het opstellen van een groenvisie aan de westkant van de stad.

11. Aanbevolen wordt voor specifieke projecten (criteria nader te bepalen) een adviescommissie in te stellen met experts en betrokken inwoners (vertegenwoordigers van belangenorganisaties). Door vanuit een andere invalshoek te kijken kunnen in een dergelijk overleg alternatieven op tafel komen die anders niet besproken of weinig kansrijk zouden zijn.

Wij zien dat de communicatie over projecten in een vroeg stadium wordt opgepakt met omwonenden. In de praktijk overval je mensen echter altijd met plannen en dan is de eerste reactie dat men denkt er te laat bij betrokken te zijn. Conceptschetsen worden dan soms al gezien als het definitieve plan. Wij denken dat het instellen van een adviescommissie hierin niet gaat helpen.

12. Communicatie in een vroegtijdig stadium van projectontwikkeling met omwonenden en groeperingen kan “gedoe” in een later stadium voorkomen. Belangrijk is in de communicatie te betrekken wat het doel van het project is, welke afwegingen zijn gemaakt om te komen tot de projectkeuzes, de voor- en nadelen van alternatieven en welke scenario’s aan de orde zijn met betrekking tot het vellen van houtopstand.

Bij projecten is participatie een standaard onderdeel van het proces. Echter vraagt elk project een eigen benadering van participatie; het is maatwerk. Elk project geeft een eigen invulling aan het participatietraject. Uitgangspunten zijn wel dat we bewoners en belanghebbenden zo vroeg mogelijk betrekken.

13. Neem altijd de regie bij de communicatie, ook al ligt er verantwoordelijkheid voor planvorming bij een externe partij. Wanneer de uitvoering van een project bij derden ligt is deze partij verantwoordelijk voor de communicatie met de omgeving. Indien er echter problemen zijn, wordt de gemeente hier wel op aangesproken. De gemeente zou meer de regie moeten nemen over de communicatie daar waar derden daar verantwoordelijk voor zijn.

In principe ligt bij plannen van externe partijen de communicatie over die plannen ook bij de betreffende externe partijen. Bij deze partijen ligt dan dus ook de verantwoordelijkheid om over alle onderdelen met de omwonenden te praten. We vinden het echter belangrijk dat bewoners vroegtijdig worden geïnformeerd over plannen waarbij bomen moeten worden gekapt. Daarom willen we via de gemeentelijke website hierover beter communiceren en deze projecten aan de bomenkaart toevoegen.

14. Verbeter de toegankelijkheid van (informatie over) verleende vergunningen voor derden: draag bij gewenste inzage zorg voor digitale beschikbaarheid (toezending op verzoek of publicatie van de vergunning met weglating van persoonsgegevens).

Door de corona-maatregelen is het veranderen van het inzage protocol in een versnelling terecht gekomen en is de ‘fysieke inzage’ direct vervangen door ‘digitale inzage’. De inzagebetaling van 8 euro wordt momenteel niet gevraagd, aangezien er nog geen digitaal-betalingssysteem aan de inzage is gekoppeld. Alleen voor fysieke dossierinzage wordt nog 8 euro in rekening gebracht. Wij gaan deze verandering ook publiceren in de gratis weekbladen die binnen de gemeente worden verspreid.

15. Wanneer met omwonenden overleg gepleegd wordt over (mogelijk) verwijderen en vervangen van bomen dan ook desgewenst partijen ter ondersteuning van de bewoners uitnodigen. Op die manier wordt de schijn vermeden dat de gemeente te veel oog heeft voor het realiseren van een bepaalde ontwikkeling en te weinig oog voor het belang van de bomen.

We vinden het belangrijk dat we als overheid transparant zijn over te kappen en te herplanten bomen en de reden waarom een boom moet worden gekapt. Daarom hebben we een deel van de informatievoorziening via de website verbeterd. Zo hebben we informatie over ons bomenbeleid op de website gezet, zie <https://gemeente.groningen.nl/bomenbeleid>. Ook hebben we een begin gemaakt de bomenkaart. Hierop staan de bomen aangegeven die vanwege het onderhoud worden gekapt en herplant.

16. Ontwikkel een kader waaraan kwaliteit en beleving (van bomen) kunnen worden getoetst.

We gaan een groentool ontwikkelen waarmee de huidige staat van het groen wordt getoond. Doordat we dit jaarlijks zullen herhalen is de ontwikkeling van het groen te bepalen. Onderdeel van deze tool is het monitoren van de boomkroonbedekking. Tevens volgen we de ontwikkelingen in het kader van i-TREE met belangstelling. Via I-TREE is de kwaliteit en waarde van bomen op o.a. thema’s van CO2-opslag, waterbuffering, e.d. te bepalen. Dit zijn aanvullingen op de kaarten die inmiddels op <https://groningenklimaatbestendig.nl/> zijn te raadplegen en de onlangs gepubliceerde bomenkaart.

18. Breng informatie over bomen (inventarisatie, beleid, onderhoud, voorgenomen kap met gemaakte afwegingen, etc.) op overzichtelijke wijze bijeen op de gemeentelijke website (zoals de gemeente Utrecht). Dit bevordert begrip voor maatregelen en afwegingen. Draag daarbij zorg voor een ‘bomenkaart’.

Zie onze reactie bij aanbeveling 15. We hebben gehoor gegeven aan deze aanbeveling. De bomenkaart willen we nog uitbreiden met informatie over groenbeheer en gegevens over kap en herplant als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen. We willen zoveel mogelijk informatie over kappen en herplant toegankelijk en inzichtelijk maken voor iedereen.

De overige aanbevelingen zijn aan de raad zelf om invulling aan te geven:

17. *Vraag als gemeenteraad om jaarlijks (en waar gewenst ook tussentijds) te worden voorzien van gegevens die kunnen bijdragen aan het monitoren van doelstellingen.*

19. *Controleer op basis van gestelde kaders, schakel van incidentele situaties naar (debat over) gewenste structurele versterking van kaders voor beleid, uitvoering, participatie en/of communicatie.*

Is aan de raad.

20. *Maak bij aangenomen moties concrete afspraken over termijn van (tussen)rapportage over de uitvoering ervan door het college en bewaak die termijn.*

Aanbevelingen van de accountant

Hierbij geven we u een toelichting op de stand van zaken van de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit de management letter en accountantsverslag 2019.

Ruimtelijk domein

Groningen kent diverse grote investeringsprojecten waarbij in een aantal gevallen meerdere samenwerkingspartners betrokken zijn. Bij dit soort projecten heeft PwC aangegeven dat het belangrijk is om vooraf de governance goed in te richten. Hierdoor zijn de verantwoordelijkheden voor de verschillende partijen duidelijk en kan er op efficiënte en effectieve wijze sturing plaatsvinden en toezicht worden gehouden. Daarnaast heeft het niet juist toerekenen van kostenfacturen aan boekjaren bij de jaarrekeningcontrole 2019 tot bevindingen geleid. Om dit voor het lopend boekjaar te voorkomen zullen er bij de derde kwartaalafsluiting al diverse controles hierop plaatsvinden waarbij eventuele bevindingen tijdig teruggekoppeld worden aan de verantwoordelijken zodat bewustzijn wordt gecreëerd en dergelijke bevindingen bij de jaarafsluiting worden gemitigeerd. Tot slot zijn het Grondbedrijf, Auditing en Financiën met elkaar in gesprek omtrent de implementatie van de three lines of defense. Het onderling uitspreken van elkaars verwachtingen en verduidelijken van de verantwoordelijkheden zal uiteindelijk leiden tot een efficiënter proces richting de herzieningen van de grondexploitaties en de jaarrekeningcontrole.

Sociaal domein

De organisatie heeft het afgelopen jaar flink ingezet op verbeteringen binnen de processen in het sociale domein. Hiervoor is in samenwerking met PwC een plan van aanpak opgesteld. Directie Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) is op dit moment bezig met het actualiseren van dit plan van aanpak in aanloop naar de jaarrekeningcontrole. Hierbij worden ondertussen projecten opgestart waardoor de DMO zelf onder andere de prestatielevering van de geleverde zorg en de PGB gaat vaststellen. Tevens is de gemeente Groningen bezig met het implementeren van diverse controles op de door de Stichting WIJ toegekende zorgproducten. Hierdoor zal het gehele proces van zorgverlening beter in beeld zijn en zal de kwaliteit continu worden gemonitord.

IT

Het creëren van meer bewustwording bij medewerkers omtrent cybersecurity, informatiebeveiliging en het niet delen van wachtwoorden is een continu proces binnen onze gemeente. PwC heeft aangegeven dat er aandacht moet zijn voor de samenwerking met Fujitsu. Deze samenwerking met Fujitsu wordt nauwlettend gemonitord. Er zijn korte lijnen gecreëerd om zaken tijdig en op het juiste niveau te bespreken.

Overig

PwC heeft over het boekjaar 2019 bij enkele stromen geconstateerd dat de volledigheid van de opbrengsten niet eenvoudig kon worden vastgesteld. De gemeente is op zoek naar minder arbeidsintensieve methodes om dit aan te tonen. Daarnaast heeft het zichtbaar vastleggen van controles op onder andere tarieven onze aandacht.

We hebben vastgesteld dat de bevindingen bij het naleven van de EU-aanbestedingsregels het afgelopen jaar sterk zijn afgenomen. Dit is een positieve ontwikkeling welke ook dit jaar sterk wordt gemonitord. Inmiddels wordt er voor alle inkopen met een omvang hoger dan vooraf vastgestelde grensbedragen een checklist ingevuld. Inkoop beoordeelt de behoefte en geeft advies over de aanbestedingsvorm.

Het aantonen van prestatielevering blijft wel een belangrijk aandachtspunt. Het vaststellen hiervan is van belang om te waarborgen dat voor verantwoorde bestedingen ook een tegenprestatie conform afspraak is geleverd. Hiervoor is onder andere

de 'Handleiding prestatieverklaringen Inkoop gemeente Groningen' beschikbaar. Overigens speelt de prestatielevering ook een rol bij de verantwoording van verstrekte subsidies door derden. Bij de jaarafsluiting zal er extra aandacht worden besteed aan het feit of de tegenprestaties door de subsidieontvangers conform toekenning zijn verricht. De effecten van de COVID-19 maatregelen worden hierin meegenomen.

De stand van zaken van de overige adviezen en aanbevelingen zullen terugkomen in de managementletter 2020 en de reactie daarop.

Personeel

Ziekteverzuim

Het verzuimcijfer over het eerste half jaar van 2020 is 6,6%. Dit is een afwijking ten opzichte van de begroting 2020 (6,25%). Het is echter wel een lichte daling t.o.v. het eerste kwartaal, het verzuimcijfer bedroeg toen 6,9%. De meldingsfrequentie is 0,79 dat is lager dan het begrote cijfer van 1. Het verzuim korter dan 1 jaar bedroeg 5,9%, het langdurig verzuim was 0,7%. Op kort frequent verzuim wordt niet gerapporteerd i.v.m. de AVG.

We zijn een organisatie in beweging. Een van de oorzaken van het verzuim is de onrust die hieruit ontstaat. Reorganisaties duren soms lang en leiden tot nieuwe taken, functies en leidinggevenden. Dit leidt tot onzekerheid. Gelet op de leeftijdsopbouw ontstaan meer leeftijdsgebonden klachten. Oudere werknemers hebben meer kans op medische uitval. Dit speelt vooral bij werkzaamheden met een sterk fysiek karakter. De invloed die corona heeft/had op het ziekteverzuim is nog niet duidelijk. De verwachting is dat het verzuimpercentage voor dit jaar iets hoger zal uitkomen dan 6,25 %.

In het kader van de in het eerste kwartaal vastgestelde visie op verzuim "Voorkomen is beter" zal de focus komen te liggen op een omslag in denken over verzuim naar denken in (positieve) gezondheid. Ziek zijn leidt niet automatisch tot verzuim en arbeidsongeschiktheid. We leggen meer nadruk om 'verzuim' op de agenda te krijgen en het belang van goede en tijdige verzuimbegeleiding onder de aandacht te brengen bij leidinggevende.

Externe inhuur

In 2020 komt de externe inhuur lager uit dan de beoogde 14,9%. De verwachting voor lopend jaar is dat we op ongeveer 14% uitkomen. In geld zal dat dan zo'n 32 miljoen zijn. We schrijven dit toe aan:

- In de organisatie is grotere bewustwording bij de keuze voor externe inhuur. Externe inhuur is een vast onderdeel van de directieplannen en onderwerp van de resultaatgesprekken in het kader van de planning en control cyclus.
- Bij de directie I&S een daling van externe inhuur omdat de eerste fase van de outsourcing ICT is afgerond. In deze fase is extern ingehuurd om aan de benodigde deskundigheid en capaciteit om deze fase te kunnen realiseren te kunnen voldoen.
- Door corona zijn er bijvoorbeeld bij SPOT Groningen veel minder externen ingezet door het niet doorgaan van voorstellingen.

We kunnen echter nooit helemaal zonder externe inhuur. Door externe inhuur kan:

- Piekbelasting efficiënter worden opgevangen;
- Tijdelijk gespecialiseerde inzet bij projecten worden georganiseerd;
- Moeilijk in te vullen vacatureruimte worden opgevuld;
- Geanticipeerd worden op voorziene reorganisaties door vacatures niet vast in te vullen maar in te huren.

Eerder gedane toezeggingen

Treasury

De lange financieringsbehoefte is voor 2020 begroot op 155 miljoen euro. We verwachten in deze voortgangsrapportage een financieringsbehoefte van gemiddeld 131 miljoen euro. Hiervan financieren we naar verwachting 41 miljoen euro met nieuwe consolidatieleningen en 90 miljoen euro met kort geld (korte mismatch benutting). Het volgende overzicht geeft inzicht in de omvang van de lange vermogenspositie:

(Bedragen x 1,0 miljoen euro)	BGR 2020	VGR 2020-2
Financieringsbehoefte lang		
Investerings voorgaande jaren	1.482	1.408
Investerings 2020		17
Te financieren (1)	1.482	1.425
Financieringsmiddelen lang		
Portefeuille langlopende leningen	1.127	1.061
Reserves en voorzieningen	200	233
Beschikbare financiering (2)	1.327	1.294
Saldo financiering lang (1-2)	155	131
Nieuwe langlopende leningen	-	41
Korte mismatchfinanciering	155	90

De lange financieringsbehoefte bedraagt naar verwachting 131 miljoen euro. Inmiddels is voor gemiddeld 41 miljoen euro aan langlopende leningen aangetrokken. We verwachten 90 miljoen euro met kort geld te financieren.

Tot nu toe zijn de effecten van de corona crisis op onze liquiditeitspositie dusdanig beperkt gebleven dat er in verband hiermee geen aanvullende financiering nodig was. Wat daarin meespeelde was dat er ten behoeve van de uitvoering van landelijke regelingen (waaronder de regelingen voor zelfstandigen) tot en met het tweede kwartaal ongeveer 18 miljoen euro meer is ontvangen aan voorschotten van het Rijk dan werd uitgekeerd.

Door het aantrekken van in totaal 50 miljoen euro aan consolidatieleningen gedurende het eerste kwartaal, bleef de gemiddelde kasgeldbenutting tot nu toe ruim binnen de kasgeldlimiet. Naar verwachting blijven we, zonder het aantrekken van nieuwe langlopende financiering, ook voor het overgrote deel van de rest van het jaar onder de limiet van 90 miljoen euro.

We verwachten een voordelig renteresultaat van 648 duizend euro. Hiervan wordt 312 duizend euro gerealiseerd vanwege de negatieve rente op kortlopende leningen. In de begroting gaan we uit van een kortlopende rentetarief van 0%.

Hervormingen

In deze voortgangsrapportage beperken wij ons tot de openstaande opgaven voor 2020, aangevuld met hervormingen en taakstellingen die nog niet structureel zijn ingevuld. Wij maken daarbij onderscheid in hervormingen organisatie, hervormingen coalitieakkoord, hervormingen begroting 2020 en overige hervormingen en taakstellingen. De verwachte afwijkingen worden toegelicht.

Afwijkingen (bedragen x 1000 euro)	Opgaven 2020	Prognose realisatie 2020	Prognose afwijking VGR2	Prognose afwijking VGR1	Afwijking t.o.v. VGR1
Bezuinigingen organisatie	7.660	6.146	-1.514	-1.521	7
Coalitieakkoord begroting 2019	46.947	46.947	0	0	0
Hervormingen begroting 2020	36.644	31.952	-4.978	-673	-4.305
Restwaarde maatschappelijk vastgoed	109	0	-109	-109	0
Totaal	91.360	85.045	-6.601	-2.303	-4.298

Bezuinigingen op de organisatie (nadeel 1,5 miljoen euro)

Wij verwachten voor de maatregelen op de organisatie een nadeel van 1,5 miljoen euro. In de begroting 2020 is voor een aantal niet realiseerbare taakstellingen geld beschikbaar gesteld. Voor de bezuinigingsmaatregelen op de organisatie verwachten wij in 2020 nog een incidenteel nadeel van 1,3 miljoen euro in verband met de forse krimpopgave van het Shared Service Center, omdat interne reorganisaties in de uitvoering meer tijd vragen dan gepland.

Daarnaast verwachten wij dat de taakstelling inleenkrachten voor 500 duizend euro niet gerealiseerd kan worden. De bezuiniging is gebaseerd op een aanbestedingsvoordeel op inleenkrachten. We zien al enkele jaren dat deze taakstelling niet wordt gerealiseerd. Dat komt onder meer omdat het aanbestedingsvoordeel alleen geldt voor nieuwe inleenkrachten. Een groot deel van de oude inleencontracten loopt nog door en daarvoor geldt het voordeel niet. Bij de begroting 2021 komen wij hier op terug.

Ter dekking van deze nadelen voegen we de incidentele vrijval op het weglekbudget toe van 308 duizend euro. We hebben een jaarlijks budget beschikbaar voor het opvangen van bezuinigingen die weglekken via de doorrekening naar lagere tarieven. Dat budget hebben we dit jaar niet nodig.

Hervormingen begroting 2020 (nadeel 5,0 miljoen euro)

In de begroting 2020 is een aantal hervormingsmaatregelen vastgesteld die dit jaar niet realiseerbaar blijken. Het gaat om een totaalbedrag van 5,0 miljoen euro. Het gaat hier om de onderstaande maatregelen. Bij de begroting 2021 komen wij hier op terug.

Hervormingen begroting 2020 (bedragen x 1000 euro)	Prognose VGR2
Niet doorgeven accres instellingen (nr. 4)	-286
Innovatiemiddelen jeugd (nr. 16)	-200
Beheer en onderhoud (nr. 23)	-23
Sport (nr. 24)	-30
Samenwerkingen, regelingen (nr. 48)	-100
Doorberekenen werken voor de regio (nr. 50)	-200
Subsidies van overheden (nr. 51)	-1.000
Leniger/flexibeler begroten (nr. 56)	-5.000
Frictiebudget hervormingen (nr.58)	2.081
Vrijval compensatieregeling OZB (nr.63)	-120
Optimalisatie gebruik panden (nr. 66)	-100
Totaal	-4.978

Restwaarde maatschappelijk vastgoed (nadeel 109 duizend euro)

De taakstelling invoering restwaarde maatschappelijk vastgoed bedroeg 1,2 miljoen euro. Uit de eerste berekeningen bleek dat deze taakstelling gerealiseerd kon worden. Uit een recentere doorrekening voor de komende jaren blijkt dat van deze post 109 duizend euro niet gerealiseerd kan worden als gevolg van de vernieuwde restwaardebepaling. Bij de ontwerpbegroting 2021 wordt voorgesteld om hiervoor structureel geld beschikbaar te stellen.

Programmaverantwoording

Het verwachte nadeel op de hervormingen komt bij de volgende programma's tot uitdrukking.

Programma (bedragen x 1000 euro)	Prognose VGR 2
04. Welzijn, gezondheid en zorg	-377
05. Sport en bewegen	-30
06. Cultuur	-109
09. Kwaliteit leefomgeving	-23
12. College, raad en gebiedsgericht werken	-4.520
13. Algemene inkomsten en post onvoorzien	-120
14. Overhead en ondersteuning organisatie	-1.422
Totaal	-6.601

Risico's

Een aantal maatregelen heeft nog verdere uitwerking, om te bepalen of deze volledig gerealiseerd kunnen worden. Hier zit mogelijk een risico in dat bepaalde maatregelen niet of niet volledig realiseerbaar zijn.

Knelpunten/opgaven begroting 2021

Een aantal structurele hervormingen is niet realiseerbaar. In de begroting 2021 wordt voorgesteld hiervoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Opgaven/knelpunten begroting 2021 (bedragen x 1000 euro)	2021	2022	2023	2024
Niet realiseren taakstelling inleenkrachten	500	500	500	500
Niet volledig realiseren taakstelling restwaarde	109	109	109	109
Niet realiseren hervormingen begroting 2020:				
- sport (nr. 24)	60	60	60	60
- duurzame energieopwekking (nr. 38)		1.000	1.000	1.000
- beheer en onderhoud (nr. 40)	23	23	23	23
- programmagelden veiligheid (nr. 43)	150	150	150	150
- vrijval compensatieregeling OZB (nr. 63)	209	140		
- optimalisatie gebruik panden (nr. 66)	100	100	100	100
- dekking organisatiebudgetten				-406
Subtotaal	542	1.473	1.333	927
Totaal	1.151	2.082	1.942	1.536

De maatregel leniger en flexibeler begroten (maatregel 56) ad 5 miljoen euro wordt in de conceptbegroting 2021 voorgesteld om 2,6 miljoen euro in te vullen via voordelen gemeentefonds (onderuitputting BTW-compensatiefonds) van 1,6 miljoen euro en hogere baten OZB van 1 miljoen euro.

Klachtbehandeling en ombudsmanzaken

Stand van zaken klachtbehandeling – 1^e halfjaar 2020

Tweemaal per jaar informeert het college de raad over de klachtbehandeling. Naast het Jaarverslag Klachten verschijnt er ook een halfjaarrapportage als onderdeel van deze voortgangsrapportage. Deze klachten betreffen conform de Algemene Wet Bestuursrecht de bejegening van burgers door medewerkers van de gemeente Groningen of de kwaliteit van geleverde informatie, producten of diensten. Klachten over het beleid van de gemeente vallen buiten het bestek van deze rapportage net als meldingen van problemen met voorzieningen in de openbare ruimte.

Signalen van burgers en verbetering dienstverlening

Burgers die ontevreden zijn over onze dienstverlening kunnen een klacht indienen. De klachtenprocedure is bedoeld om het vertrouwen van de burger in de gemeente te herstellen. Dat veronderstelt oplossingsgericht en objectief handelen rekening houdend met alle betrokken partijen. Signalen van burgers en van de Ombudsman Groningen grijpen we aan om onze dienstverlening waar mogelijk te verbeteren. Ook zetten we in op verdere professionalisering van de klachtenfunctie door kennisuitwisseling tussen betrokken medewerkers en via diverse landelijke gremia.

Interne versus externe klachtbehandeling

Het staat inwoners van de gemeente Groningen vrij de Ombudsman Groningen in te schakelen. Dat kan op het moment dat onze dienstverlening achterblijft bij de verwachtingen of wanneer men ontevreden is over de manier waarop een klacht intern is afgehandeld. In contacten met klagers wijzen onze medewerkers consequent op de mogelijkheid om de gang naar de Ombudsman te maken. De Ombudsman brengt over zijn dienstverlening eveneens een rapportage uit (zie www.ombudsmangroningen.nl).

Hoe komen klachten binnen?

De meeste klachten worden via de gemeentelijke website ingediend, maar het is ook mogelijk schriftelijk of telefonisch een klacht in te dienen of in persoonlijk contact met onze balie-medewerkers.

Afname van het aantal klachten

In de eerste helft van 2020 ontvingen we 285 klachten. Ter vergelijking: over geheel 2019 ontvingen we 696 klachten en over geheel 2018 428. De sterke stijging van het aantal klachten in het afgelopen jaar lijkt nu af te vlakken. Alleen bij de directie Stadsbeheer bleef het aantal klachten verhoudingsgewijs nagenoeg gelijk. Mogelijk is de daling van het aantal klachten (deels) toe te schrijven aan de uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van de corona-crisis. We verwachten daarover in de loop van het jaar meer te kunnen zeggen.

De cijfers per vakdirectie en de wijze van afhandeling

We streven ernaar klachten informeel af te handelen. Door uitleg, meer informatie en het bieden van praktische oplossingen voelt de klager zich vaak al gehoord en geholpen. Dat lukte de afgelopen jaren aanvankelijk steeds vaker: 55% (2016); 60% (2017), 79% (2018). In 2019 daalde dit percentage licht naar 74% en in de eerste helft van dit jaar zette die daling door naar 70%.

Aantal klachten	Ingekomen 2019	Ingekomen jan-juni 2020	Afgehandeld	Informeel	Formeel
WIMP	141	59	58	12	46
Maatschappelijke Ontwikkeling	24	15	12	7	5
Stadsontwikkeling	130	39	37	30	7
Vastgoed	2	0	-	-	-
Stadsbeheer	219	118	114	107	7
Stadstoezicht	36	3	3	3	-
Publieke dienstverlening	94	36	32	24	8
Concerntaf	13	6	6	4	2
SSC	37	9	9	4	5
Totaal	696	285	271	191	80

Toelichting bij voorgaande tabel:

- De klachten bij WIMP (Werk, Inkomen, Maatschappelijke Participatie) betreffen voor het merendeel zaken op het gebied van de directie Inkomensdienstverlening. Slechts een klein deel betreft de directies Werk en participatie en lederz.

Waar gaan de klachten over?

We verdelen klachten in vier categorieën:

- Onjuiste informatie: De klager verwijst naar niet-correcte informatie op bijvoorbeeld het internet, in brieven, folders en dergelijke. Kan ook onjuiste informatie van een medewerker zijn.
- Onheuse bejegening: De klager ervaart het optreden van een medewerker als beledigend, onbehoorlijk of onredelijk.
- Incorrecte afhandeling: De klager vindt dat de gemeente iets verkeerd doet, bijvoorbeeld te laat reageert, of dat een procedure niet goed is verlopen.
- Overig: Klachten die niet duidelijk in een van de bovengenoemde soorten thuishoren.

Categorie klachten	Jan-juni 2020	Onjuiste informatie	Onheuse bejegening	Incorrecte afhandeling	Overig
WIMP	58	2	10	20	26
Maatschappelijke Ontwikkeling	12	3	1	8	0
Stadsontwikkeling	37	0	5	31	1
Vastgoed	0	0	0	0	0
Stadsbeheer	114	22	24	68	0
Stadstoezicht	3	0	0	1	2
Publieke dienstverlening	32	20	7	5	0
Concernstaf	6	1	1	4	0
SSC	9	3	1	5	0
Totaal	271	51	49	142	29

Hoe snel kwamen we tot een oplossing voor de burger?

We streven naar een zorgvuldige klachtbehandeling binnen de daarvoor gestelde termijn van 6 weken.

Dat lukte in de verslagperiode in 89% van de gevallen; een verbetering ten opzichte van 2019, toen dat in 84% van de casussen lukte. Wanneer meer tijd nodig is om de klachten af te handelen, informeren we de klager.

Afhandelingstermijn	Aantal klachten	<6 weken	6-10 weken	>10 weken
WIMP	58	56	2	0
Maatschappelijke Ontwikkeling	12	11	1	0
Stadsontwikkeling	3	24	5	8
Vastgoed	0	-	-	-
Stadsbeheer	114	107	7	-
Stadstoezicht	3	3	-	-
Publieke dienstverlening	32	30	2	0
Concernstaf	6	4	2	0
SSC	9	5	2	2
Totaal	271	240	21	10